

УНИВЕРЗИТЕТ "УНИОН-НИКОЛА ТЕСЛА" БЕОГРАД
Факултет за право, безбедност и менаџмент
"Константин Велики" Ниш
Бр.: 02-79-2/2023
20. 04. 2023 год.
Ниш, Зетека 2-4, мезанин

Универзитет „Унион – Никола Тесла“ у Београду

Факултет за право, безбедност и менаџмент „Константин Велики“ Ниш

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

новог студијског програма:

ОАС Право

Ниш, 2023. година

У складу са *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских Факултет и студијских програма* усвојеним 25.02.2019. године на седници Националног савета за високо образовање („Сл. гласник РС“ бр.88/17, 27/18 – др. Закон и 73/18) и *Упутствима за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских Факултет и студијских програма* декан Факултета за право, безбедност и менаџмент „Константин Велики“ Ниш, у Нишу, подноси:

ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА САМОВРЕДНОВАЊА

новог студијског програма

ОАС Право

Факултет за право, безбедност и менаџмент „Константин Велики“ Ниш (у даљем тексту Факултет), Универзитета “Унион – Никола Тесла“ у Београду, спроводи поступак самовредновања и о истом сачињава Извештај о самовредновању новог студијског програма **ОАС Право** за потребе акредитације овог студијског програма. Извештај се припрема у складу са:

- *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских Факултет и студијских програма* усвојеног 25.02.2019. године на седници Националног савета за високо образовање („Сл. гласник РС“ бр.88/17, 27/18 – др. Закон и 73/18),
- *Законом о високом образовању* ("Сл. гласник РС“ бр: 88/17, 27/18 - др. закон и 73/18),
- *Упутством за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских Факултет и студијских програма* (тачка 1.3), које је објављено на сајту Националног тела за акредитацију на веб страници <https://www.nat.rs/samovrednovanje/?script=cir> и
- *Правилником о самовредновању и контроли квалитета* бр.02-629-1/2021 од 24.09.2021. године,
- *Правилником за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада* бр. 02-629-2/2021 од 27.09.2021. год.

У поступку самовредновања процењена је испуњеност свих стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма, који су дати у *Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских Факултет и студијских програма* “Службени гласник РС“ бр.13/2019 у складу са тачком 1.3 *Упутстава за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских Факултет и студијских програма* <https://www.nat.rs/samovrednovanje/?script=cir>): **Стандард 4** – *Квалитет студијског програма*, **Стандард 7** – *Квалитет наставника и сарадника*, **Стандард 9** – *Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса*, **Стандард 10** - *Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке*, **Стандард 11**- *Квалитет простора и опреме*, **Стандард 13** - *Улога студената у самовредновању и провери квалитета*, **Стандард 14** - *Систематско праћење и периодична провера квалитета*.

Извештај о самовредновању садржи процену испуњености стандарда квалитета новог студијског програма **ОАС Право**, процесе самовредновања и мере које се предузимају ради побољшања квалитета (дискусија и вредновања процеса и стандарда којима се осигурава квалитет у установи

уз оцену како уочени недостаци могу убудуће да се коригују) и докумената (датих у прилозима) на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању.

Поступак самовредновања спровеле су: Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета, Лице одговорно за квалитет, Комисија за обезбеђење квалитета [Прилог 4.2](#). Извештај о самовредновању сачинила је Комисија за самовредновање, контролу и и оцену квалитета као надлежна, сагласно члану 117. [Статута Факултета](#) а Извештај је разматрало и усвојило ННВ у складу са чланом 100. Статута Факултета за право, безбедност и менаџмент „Константин Велики“ Ниш.

Извештај о самовредновању студијског програма и друге податке од значаја за оцену квалитета програма Факултет доставља Националном акредитационом телу у оквиру документације за акредитацију и објављује на својој интернет страници: <http://konstantinveliki.edu.rs/>.

Напомена. Прецизнија SWOT анализа студијског програма и други елементи од значаја за оцену квалитета овог СП ће се бити урађена након почетка процеса његове реализације. У наставку су, у оквиру свих предвиђених Стандарда, наведени елементи анализе и оцене квалитета својствени углавном програмима који се реализују на Факултету а који реално могу бити својствени и новом студијском програму ОАС **Право**.

ДЕКАН
Проф. др Груја Костадиновић

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА НОВОГ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Упутства за примену стандарда 4:

4.1 Високошколска установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

4.2 Високошколска установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија.

4.3 Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма.

4.4 Високошколска установа обезбеђује студентима учење у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма.

4.5 Високошколска установа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских Факултет.

4.6 Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

4.7 Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма.

У поступку оцене квалитета новог студијског програма ОАС **Право**, Факултет је у потпуности применио Упутства за примену Стандарда 4: *Квалитет студијског програма* од тачке 4.1 до тачке 4.7, на основу [Правилника о самовредновању и контроли квалитета](#) бр.02-629-1/2021 од 24.09.2021. године и [Правилника за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада](#) бр. 02-629-2/2021 од 27.09.2021. год.

Поступком су обухваћене следеће карактеристике студијског програма:

- усаглашеност структуре, садржаја и исхода студијског програма са утврђеним стандардима за акредитацију;
- успешност и напредовање студената
- усаглашеност ЕСПБ бодова и радног оптерећења студената;
- усаглашеност исхода учења по предметима са исходима учења студијског програма.

а) Опис тренутног стања

Факултет за право, безбедност и менаџмент „Константин Велики“ Ниш (у даљем тексту Факултет) у потпуности примењује **Стандард 4: Квалитет студијског програма**, што се се обезбеђује кроз праћење и проверу циљева студијског програма, његове структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењавање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијског програма од одговарајућих организација из окружења, у складу са [Правилником](#).

(Факултет наводи све студијске програме свих нивоа које је акредитовала као и број студената за који је сваки студијски програм одобрен. Такође, прилаже и одлуке о акредитацији).

Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије (данас: Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Србије – НАТ) је донела [одлуке о акредитацији](#) (2014. и 2021. године) следећих студијских програма на Факултету за право, безбедност и менаџмент „Константин Велики“ Ниш, у Нишу

- Основне академске студије *Право* у трајању од 4 године за 90 студената у седишту (240 ЕСПБ) ;

- Основне академске студије *Менаџмент у саобраћају*, у трајању од 4 године за 90 студената у седишту (240 ЕСПБ) ;
- Основне академске студије *Менаџмент у безбедности* у трајању од 4 године за 90 студената у седишту (240 ЕСПБ);
- Основне академске студије *Менаџмент у саобраћају*, у трајању од 4 године за 45 студената у седишту (240 ЕСПБ) ;
- Мастер академске студије *Међународно пословно право*, у трајању од 1 године за 30 студената у седишту (60 ЕСПБ);
- Мастер академске студије *Менаџмент у безбедности* у трајању од 1 године за 30 студената у седишту (60 ЕСПБ).

Студијски програми садрже све елементе које Закон о високом образовању прописује, а у складу су и са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање.

У целокупном акредитационом периоду, Факултет је систематично и ефективно планирао, спроводио, надгледао, вредновао и унапредио квалитет акредитованих студијских програма у складу са савременим достигнућима у области менаџмента и бизниса и правних наука, осавременио и модификовао структуру студијских програма кроз увођење нових предмета и иновирање циљева, исхода и садржаја студијских програма и предмета.

Од почетка школске 2022/2023 године Факултет је започео са припремом документације за акредитацију новог студијског програма под називом:

- *ОАС **Право***, у трајању од 4 године, за 20 студената, 240 ЕСПБ (ДХП, научна област „Право“) – нови студијски програм

Факултет организује овај студијски програм са циљем да пружи квалитетно образовање и висок ниво знања студената. Одлука о усвајању овог студијског програма бр. 02-130/2022. ([Прилог 4.5](#)) је донета на седници Наставно – научног већа Факултета која је одржана 29.03.2022.

Са реализацијом наведених студијских програма ће се започети у школској 2023/2024. години, након добијања акредитације.

Предложени нови студијски програм *ОАС **Право***, садржи све елементе утврђене *Законом о високом образовању, Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа, Статутом, Правилником*, и другим општим актима Факултета. Конципиран је као повезана и усклађена целина која обухвата циљеве, структуру и садржај студијског програма, политику и процедуру уписа студената, методе учења и начин провере знања, исходе учења и компетенције студената. Завршетком студијског програма студент стиче звање – *дипломирани правник*.

Студијски програм је дефинисан тако да у потпуности задовољава критеријуме и ниво квалитета у складу са Стандардом 4: *Квалитет студијског програма*, а што се обезбеђује кроз праћење и проверу циљева и структуре програма, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од стране студената и других интерних и екстерних субјеката у складу са [Правилником](#), и на основу годишњих Извештаја о самовредновању Факултета и студијских програма.

Структура студијског програма је дефинисана у складу са општим актима Факултета:

Студијски програм *ОАС **Право*** је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање одговарајуће дипломе академских студија. Студијским програмом су утврђени:

1. назив и циљеви студијског програма;
2. врста студија и исход процеса учења;

3. стручни, академски односно научни назив;
4. услови за упис на студијски програм;
5. листе обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем; начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
6. други облици наставе намењени стицању и усавршавању професионалних знања и вештина (семинари, дебатни часови, стручна пракса и друго);
7. бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова (у даљем тексту: ЕСПБ бодови);
8. број часова индивидуалног оптерећења студента по предмету;
9. бодовна вредност завршног рада, стручне праксе и студијског истраживачког рада на академским студијама, исказане у ЕСПБ бодовима;
10. предуслови за упис појединих предмета или групе предмета;
11. начин избора предмета из других студијских програма;
12. услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;

Број бодова који одговара изборним предметима је 24,38% од укупног броја бодова у односу на укупан број ЕСПБ што је у складу са стандардима. Студент бира изборне предмете пре почетка школске године са листе изборних предмета за годину студија коју уписује. Поред обавезних и изборних предмета курикулум свих студијских програма основних академских студија садржи и обавезну стручну праксу која се вреднује са 3 ЕСПБ и завршни рад. У структури студијског програма испоштован је стандард о заступљености групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова и то: академско општеобразовни 15,83%, теоријско методолошки 18,33%, научно стручни 35,83%, стручно апликативни 30,00%.

Сви предмети су једносеместрални и изражени су кроз бодовну вредност (ЕСПБ) у складу са европским системом преноса бодова. Годишње оптерећење студента од 60 ЕСПБ, у оквиру 40 часовне радне седмице, је законска одредба и у складу је са европским прописима у овој области. Полазећи од академског календара Факултета, заснованог на законској одредби да школска година траје 12 календарских месеци, студенти у току школске године имају 45 радних недеља, по 15 недеља у два семестра и 15 недеља за припреме и испите, и оптерећење од 40 сати недељно. Из тога и произилази да радно оптерећење студента у једној години износи 1800 радних сати, и да један бод одговара приближно 30 сати активности студента на студијском програму.

Предуслови за упис појединих предмета или групе предмета дати су у спецификацијама предмета а прецизирани су у условима за упис, и дати у одредбама Статута Факултета.

Учешће свих студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма обезбеђено је и преко студентских анкета којима студент може приступити на Moodle платформи на којој су постављене. Преко посебног издања Информатора, које се објављује сваке године, као и преко сајта факултета и информационог система, студенти се обавештавају о свим условима и поступцима који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа. Ови услови су транспарентни и доступни у електронском облику, а усклађени су са циљевима, садржајима, исходима и обимом акредитованих студијских програма, који се стално преиспитују и иновирају кроз мање измене и усклађивање са захтевима струке.

1. **Високошколска установа описује механизме праћења квалитета студијских програма** (нпр. формално-правну процедуру за одобравање програма, процедуре за праћење успешности програма и утврђену одговорност за њихово унапређење, као и редовну и периодичну евалуацију програма).

Механизми за праћење квалитета студијских програма Факултета су ближе разрађени

Правилником о самовредновању и контроли квалитета и Правилником за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада. [Прилог 4.2.](#)

Факултет има утврђене процедуре за одобравање курикулума студијских програма.

Поступци за одобравање студијских програма засновани су на *Статуту Универзитета „Унион - Никола Тесла” у Београду*, Статуту Факултета (чл. 100).

Процедуре за праћење успешности студијских програма којима је прецизирана одговорност и надлежност органа и појединаца за њихово унапређење, као и редовна и периодична евалуација су прописане *Правилником о самовредновању и контроли квалитета*.

Факултет ће кроз редовну и систематску проверу спроводити праћење квалитета новог студијског програма **Право** и вршити отклањање неусаглашености применом превентивних и корективних мера.

2. (Високошколска установа описује исходе образовања у оквиру акредитованих студијских програма које изводи, засноване на исходима учења)

При изради курикулума новог студијског програма ОАС **Право**, се водило рачуна о циљевима, структури, садржају и исходима учења и квантитативном приказивању оптерећења студената кроз ЕСПБ бодове. Исходи образовања на овом студијском програму, заснивају се на исходима учења (компетенцијама студената), који опредељују садржај наставног програма и његову организацију. Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе. Исходи студијског програма су усклађени са потребама тржишта рада, даљег образовања и са исходима сличних високошколских Факултет у ЕУ. Студијским програм има дефинисане исходе образовања који су засновани на исходима учења студијског програма.

Савладавањем овог студијског програма студент стиче следеће опште и предметно-специфичне способности:

- академска знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену грана права које су изучаване на студијском програму;
- способност да врши анализу стања и синтезу прикупљених података; да решава сложене правне проблеме, успешно предвиђа последице и доноси адекватна решења у области права; да критички размишља и примењује стечена знања и вештине за решавање правних проблема; способност анализе и синтезе примене правних прописа у организацији где је радно ангажован и способност предвиђања решења и последица које нужно произилазе из непримењивања правних аката;
- способност критичког размишљања, анализе, тумачења и концептуализације сложених правних питања;
- способност да предузимљиво решава правне проблеме у нестандартним друштвеним условима, да води правне пројекте самостално и са пуном одговорношћу и примењује етичке стандарде правне професије; да организује, контролише и обучава друге за рад у правној струци; да анализира и вреднује различите правне концепте, моделе, принципе, теорије и правну праксу и да испољава позитиван однос према значају целоживотног учења правника у личном и професионалном развоју;
- способност да успостави професионални однос и адекватну комуникацију у радној средини и ширем окружењу;
- способност развоја критичког и самокритичког мишљења и правничког приступа поштовања закона и правних прописа, посебно људских права и слобода у организацији, као и способност предлагања и покретања правних поступака против прекршиоца правних норми;
- способност за примену стечених правних знања у пракси правничке професије;
- оспособљеност за заузимање и примену исправних професионалних и етичких ставова;
- способност праћења и разумевања савремених кретања, како у струци права, тако и у друштвеном окружењу;

- способност логичког мишљења, формулисања претпоставки и извођења закључака;
- предузимљивост у решавању правних проблема у непредвидивим ситуацијама;
- вођење средње сложених пројеката, самостално и са пуном одговорношћу;
- комбиновање стечених теоријских и практичних знања и вештина у циљу анализе и решавања конкретних правних проблема;
- развој комуникационих способности у области вербалног, невербалног и писменог комуницирања и примену вештина успешне комуникације у интеракцији са сарадницима, консултантима и пословним партнерима;
- тимски рад, организацију, контролу и обуку других, као и етичко поступање у пословању;
- способност за професионално напредовање и испољавање позитивног односа према значају целоживотног учења и личног и професионалног развоја;
- способност презентовања резултата свог рада;
- наставак школовања уколико се за то определи;
- праћење новина кроз гостујућа предавања, округле столове и научне конференције, националне и међународне часописе, учешћа у истраживањима и пројектима у различитим областима права и других дисциплина заступљених у студијском програму.
- темељно познавање ужих области правних наука: јавноправне, теоријскоправне, историјскоправне, кривичноправне, грађанскоправне, привредноправне и других области и разумевање научних дисциплина унутар њих које се изучавају на студијском програму;
- разумевање генезе, структуре и природе права, правне норме, правних аката и извора права;
- усвајање основних елемената правне логике европског континенталног права, које ће развијати изучавањем позитивно правних предмета; да аргументовано и компетентно дискутује у предметним областима права;
- да понуди критичке и аналитичке одговоре у делу који се односи на позитивно-правна решења;
- оспособљен за разумевање значаја права за квалитет и опстанак друштва, разуме важност римског права на чијој основи су изграђени правни појмови, класификације и категоризације основних правних института;
- разуме суштину односа државе и права; оспособљен је за теоријско правно промишљање и аргументовану расправу о теоријско правној проблематици;
- оспособљен да препозна основне економске трендове у пословању привредних друштава и услове за укључивање наше привреде у процесе глобалне интеграције;
- може да опише и објасни структуру, организацију и функционисање политичких институција које се односе на највишу власт државе; уме да дефинише основне позитивноправне установе и институције уставног права;
- разуме опште институте грађанског права; овладао је правилима и различитим методама тумачења прописа и појединачних правних аката из грађанскоправне области; стекао сазнања из грађанског права изражених у судској пракси редовних судова у земљи;
- овладао фундаменталним друштвено-хуманистичким знањима о савременом друштву као и почетном обуком за социометријска и анкетна истраживања јавног мњења методама упитника и интервјуа;
- разуме основне појмове кривичног права (кривична одговорност, извршење кривичног дела, основи за искључење постојања кривичног дела, стицај и деоба и сл.), кривичног дела и кривичних санкција; оспособљен за разумевање односа између лакших и тежих облика кривичног дела као и врстама кривичних санкција;
- оспособљен за разумевање појмова ствари, плода и производа и њиховог правног дејства; познаје и разуме начела земљишнокњижног система;
- оспособљен да право и државу посматра као динамичне друштвене појаве које настају, развијају се или стагнирају, модификују се или нестају; разуме основне елементе који чине конкретан правни систем, од правних грана до појединих правних института јавног, приватног и процесног права;
- разуме садржај пословне кореспонденције и да прати на напреднијем нивоу текстове из дате стручне области;
- оспособљен да разуме и тумачи прописе о наслеђивању и прописе о ванпарничној процедури;

- оспособљен за примену теоријског знања о Факултетма и прописима о наслеђивању; за решавање конструисаних правних случајева; оспособљен за израду основних правних документа из ове области;
- разуме основне институте породичног права у нашем правном систему; оспособљен да идентификује и објасни везе и разлике између породичног права и осталих грана грађанског права, да у свом професионалном деловању примени адекватне правне норме на конкретан правни однос;
 - овладао је потребним знањима и вештинама неопходним за тумачење и практичну примену арбитражних правила (да објасни улогу и процесна овлашћења учесника у арбитражном поступку, да изложи циљ, садржину и ток арбитражног поступка, протумачи и примени релевантне норме, да састави поднесак, арбитражну одлуку и друга документа у складу са процесним правилима);
 - оспособљен да разуме и аналитички вреднује институционалну димензију економских процеса и њихову везу са реалним токовима у њиховом животу; разуме економске функције државе, односно њених органа; разуме однос економске политике и правног система; оспособљен да разуме и предложи мере економске политике кроз сагледавање целине ефеката које из њих произилазе;
 - разуме основна начела кривичног поступка, појма и врста процесних радњи; оспособљен да изложи и детаљно објасни поступак по правним лековима; да уме да састави у основним елементима правне акте кривичног поступка, као и да именује и дефинише основне институте кривичног процесног права;
 - оспособљен да препозна, утврди и разликује опште правне појмове и правила облигационог права; савладао вештине примене облигационоправних норми у пракси;
 - разуме суштину правне етике и њеног значаја кроз практичне примере из правне праксе; овладао општим појмовима правне етике и принципима професионалне етике правника, професионалне одговорности адвоката, судија и тужилаца; стекао вештине и оспособљен за примену основних норми понашања у правној пракси;
 - овладао основама доктрине и праксе управног, као и теоријским и законским решењима организације и рада јавне управе у нашој земљи; да обавља управно-правне послове у управи, правосуђу, привредним друштвима, удружењима, организацијама, јавним службама;
 - оспособљен да правилно идентификује место прекршајног права у правном систему, да може да објасни ток прекршајног поступка;
 - оспособљен да дефинише садржину парничног, ванпарничног, извршног поступка и објасни основне карактеристике и разлике између њих; да покаже детаљно познавање тока поступака и основних елемената правних аката који произилазе из парничног, ванпарничног и извршног поступка;
 - разуме суштину кривичноправних института из области међународног кривичног права и могућност њихове адекватне примене; овладао је специфичним правним вештинама у систему кривичноправне заштите мира и међународне безбедности; оспособљен је за тумачење и примену међународних и националних правних прописа у овој области;
 - разуме процес европских интеграција као и специфичну структуру Европске Уније; разуме организацију рада, надлежности и деловање судских органа Европске Уније, као и примену одлука судова; познаје право које усвајају и примењују органи Европске Уније; разуме однос права Европске Уније и националних законодавстава држава чланица;
 - разуме правне институте међународног приватног права; разуме суштину колизионих норми, њихову природу, зна да их примени у конкретним случајевима у пракси; разуме суштину проблема међународног приватног права - проблема одређивања меродавног права и оспособљен је да препозна тај проблем у правним случајевима;
 - разуме основне појмове из области радног права, као што су радни однос, уговор о раду, колективни уговори, социјално осигурање, заштита на раду и др; оспособљен за примену радног права у конкретним правним ситуацијама, као што су пружање правног савета за заштиту права из радног односа, израда индивидуалног уговора и друга тумачења у складу са принципима на којима се радно право заснива;
 - оспособљен за критичку анализу и примену у пракси постојећих пореских прописа, те

сагледавање, значај и критичку анализу пореске регулативе у процесу европских интеграција и обавезе Републике Србије у поступку хармонизације у области пореза са правном тековином Европске уније;

- разуме основне поставке на којима се базира трговинско право; разуме правила функционисања тржишта хартија од вредности и њихов значај, као и значај банкарских послова; разуме начине и методе решавања насталих спорова у промету робе, услуга и новца, како на унутрашњем, тако и на међународном тржишту; оспособљен за решавање појединих питања и налажење адекватног начина за реализацију одређене пословне операције уз коришћење решења одговарајућих прописа из домена трговинског права, уз консултовање правних извора упоредног права;
- разуме генезу и развој права интелектуалне својине; овладао је знањем о основним појмовима и институтима из ове области као и поступком остваривања права индустријске својине; оспособљен је за остваривање ауторских и сродних права, заштиту права интелектуалне својине пред надлежним органима;
- оспособљен да напише правни документ, као нпр. писмо клијенту, правне дописе, захтев, тужбу, итд., оспособљен да анализира правни материјал, као нпр. правни случајеви и законске одредбе/статуте, примене законске одредбе на одређене чињенице, води информативни разговор са клијентом, да може запазити и установити важне чињенице, позвати се на правне одредбе у одговарајућем правном стилу;
- усвојио стандарде правног професионализма, кодекс професионалне правне етике, савладао вештине успешне комуникације, оспособљен да пружа правне информације, води правни интервју, пружа савете, саставља поднеске, односно овладава вештинама које ће му бити потребне за компетентно, савесно и са високим професионалним моралом обављање будуће професије;
- да на инвентиван и креативан начин обавља правничке послове, повезујући знања из различитих области права; да покаже иницијативу и аутономију за имплементацију друштвених, одрживих и етичких вредности кроз одговарајућу професионалну праксу;
- познавање правних и других метода, номотехника, инструмената, поступака и процеса истраживања правних и других проблема у организацији;
- да прати и унапређује правну струку кроз сагледавање нормативних решења и функционисање правних институција;
- да решава конкретне правне проблеме у организацији уз правилну употребу и коришћење правних метода и номотехничких поступака;
- да повезује основна знања из ужих области правних наука и успешно их примењује у правној пракси;
- да влада кључним терминима, појмовима и правним категоријама;
- да прати промене и новине у правној струци, пре свега, у теоријскоправној, јавноправној, правнополитичкој, грађанскоправној, кривичноправној, привредноправној и међународноправној области права;
- да развија правне вештине и спретности у практичној примени стечених теоријских знања у различитим правним професијама (судској, тужилачкој, јавнобележничкој, адвокатској, арбитражној, извршној, управној и другим правним професијама) уз уважавање мултидисциплинараног приступа пословима правне струке;

Исходи учења студијског програма су усаглашени са поступцима за проверу знања и оцењивање. То су мерљиве изјаве о томе шта се од студента који је завршио студијски програм, очекује да зна, разуме, и шта је у стању да уради, односно које су његове стечене компетенције, знање и вештине. Као такве, оне наглашавају везу између наставе, учења и провере знања (испита). Исходи учења на сваком предмету су дефинисани и усаглашени са са исходима студијског програма.

3. Факултет документује да је обезбедила да су исходи учења базирани на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања у датој научној области и на одговарајућем Европском оквиру квалификација, укључујући и захтеве међународних и националних професионалних удружења.

Исходи учења на студијском програму су базирани на дескрипторима квалификација у складу са Националном оквиром квалификација (НОКС), основне академске студије, 240 ЕСПБ, ниво 6.2 одређеног циклуса образовања у друштвено хуманистичким наукама [Прилог 4.6](#).

Исходи учења описани према дескрипторима исхода учења Националног оквира квалификација (НОКС, ниво 6.2А):

- Знање – студенти су овладали напредним академским и стручним знањима која се односе на теорије, принципе и процесе из области јавноправне, теоријскоправне, кривичноправне, грађанскоправне, привредноправне и других релевантних дисциплина правне науке, укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и рада.
- Вештине – студенти су оспособљени за решавање сложенијих правних проблема у области учења и рада, уз коришћење савремених метода и средстава за рад; за интерпретацију правних, социјалних и других процеса; за теоријско правно промишљање и аргументовану расправу о теоријско правној проблематици; тимски рад, кооперативност, адекватну комуникацију и сарадњу са појединцима и тимовима из различитих друштвених група;
- Студенти су стекли способности и ставове, иновативност и предузимљивост да и у нестандартним условима на адекватан начин одговоре захтевима постојећих и нових активности у свом професионалном раду; пуном одговорношћу учествују/воде пројекте, уз систематски приступ правним проблемима и критичко преиспитивање позитивноправних решења; анализирају и вреднују различите концепте, моделе и принципе теорије и правне праксе, унапређујући постојећу праксу у организацији у којој раде; да размишља, анализира и обрађује информације на иновативан и креативан начин; примене, интегришу и користе знање и вештине решавања правних проблема, укључујући личну, друштвену и етичку одговорност; уважавање друштвених, моралних и етичких вредности као главних принципа односа према другима и заједници; вештине преношења знања, позитиван став за процесе перманентне едукације и образовање у области права.

Такође су усклађени са потребама тржишта рада, даљег образовања, са исходима сличних високошколских Факултет у земљи и ЕУ кроз компатибилност студијског програма ОАС **Право** са акредитованим студијским програмима који се реализују на универзитетима у Шпанији, на Кипру и Русији.

4. (Високошколска установа описује начин на који је успоставила склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања; описује методе наставе оријентисане ка учењу студената и систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења. Високошколска установа документује и описује на који начин исходи учења опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене курсеве и поступке за проверу знања и оцењивање).

Факултет је успоставила склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. На бази исхода учења, а у складу са циљевима и сврхом студијског програма дефинисани су предмети, односно дефинисани су исходи учења сваког од предмета. Исоходе учења сваког предмета дефинишу наставници, а надовезивање и хармонизација исхода појединачних предмета опредељују садржај предмета и организацију студијског програма. Приликом креирања силабуса предмета пошли смо од исхода учења и у складу са тим дефинисали садржај предмета, потребну основну и допунску литературу – посебно препоручена новија издања, наставне методе, поступке за проверу знања и систем оцењивања и процењено је радно оптерећење студената за сваки конкретан предмет у ЕСПБ бодовима.

Наставне методе и поступци за проверу знања одређују се у складу са утврђеним исходима и прате кретања у развоју правне струке у нашој земљи и у свету. Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу приказаном на слици, која се дефинише за појединачне предмете, као и за читав студијски програм:

Циљеви учења	Методе учења
Садржај (предмета, програма)	Предавања, вежбе, анализе случаја, дебате, пројекти, семинарски радови
Исходи учења	Методе оцењивања
Исходи (зависе од нивоа студија, општи, предметно- специфични)	Начин провере постизања очекиваних исхода

Методе извођења наставе су орјентисане ка учењу студената и систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења. Склад између наставних метода, циљева учења, исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу са спецификацијама (силабусима) предмета и циљем да се оствари висок квалитет знања код студената. У том смислу се у реализацији наставе на предавања и вежбама користе интерактивне методе рада, писање семинарских радова, тимски рад, консултације, анализе студија случаја, дебате и др.

Исходе учења појединих предмета дефинисали су наставници и сарадници ангажовани на предмету, док се хармонизација и надовезивање исхода учења кроз већи број предмета дефинише њиховим међузависностима, што је задатак Комисије за обезбеђење квалитета. Прокламовани исходи опредељују садржај наставног програма и његову организацију. У складу са тим исходима утврђују се наставне методе и стратегије, као и поступци за проверу знања и оцењивање. Усаглашеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања је видљива у силабусима сваког појединачног предмета.

Међузависност предмета одређује се предусловом, односно условљеношћу слушања и полагања појединих предмета. Може се дефинисати на следећи начин:

1. Предуслов (prerequisite) се одређује када је за избор, односно праћење одређеног предмета неопходно да је студент пратио (положио) неки други предмет или више предмета;
2. Праћење заједно (corequisite) односи се на случај када студент да би пратио предмет мора такође пратити и неки други предмет, који је повезан са првим предметом и заједно чине логичку и функционалну целину са одговарајућим исходима.

Успешност студента у савлађивању садржаја програма се прати и оцењује континуирано у току процеса наставе и изражава се поенима за различите облике наставе. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту. У структури укупног броја поена најмање 30, а највише 70 поена мора да буде предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе).

Предметни наставник обавезан је да на почетку семестра објасни студентима структуру укупног броја поена који се стичу на предмету и начин формирања оцене, и то кроз садржај предиспитних обавеза и завршног испита.

Полагање колоквијума и испита организује се у редовним, планом наставе предвиђеним терминима.

Студенту се додељују поени за сваки издвојени облик провере рада и оцене знања. Наставник је дужан да јавно саопшти студентима резултате, односно број освојених поена након сваке провере, као и укупан број поена које је студент остварио на предмету од почетка наставе.

Начин полагања испита дефинисан је [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#):

- Испит (члан 6),
- Испитни рокови (члан 4),

- Начин полагања испита (члан 7, 8, 9),
- Оцењивање (члан 10, 11),
- Приговор на оцену (члан 13),
- Поновљено полагање испита (члан 14 и 15)

Евалуација процеса наставе на студијском програму се врши у складу са Правилником за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Праћење успешности наставе спроводи се и анкетирањем студената. Анкета је анонимна, студент се обавезује да попуни анкетни упитник у штаманом облику или преузме електронски образац упитника са платформе, и да своје одговоре на физичкој копији анкетног упитника достави студентској служби Факултета у одређеном року у складу са Правилником о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника.

Контрола квалитета исхода учења усмерена је на процену ефикасности примењених метода наставе и постизање сваког од исхода путем анкете *Услови студирања и компетенције на Факултету за право, безбедност и менаџмент «Константин Велики» Ниш*.

Настава на студијском програму се изводи континуирано током 8 семестара – 240 ЕСПБ, према утврђеном плану извођења наставе који се сачињава за сваку школску годину у складу са акредитованим студијским програмом, курикулумом студијског програма и спецификацијама појединачних предмета.

Организација наставе на студијском програму ОАС **Право** се реализује у складу са [Правилником о основним и мастер академским студијама](#).

Студент има право и обавезу да приступи наставном процесу (испиту, предиспитним обавезама, предавањима и др.) односно Факултету.

Настава на студијском програму се организује и изводи према утврђеном распореду часова консултација и наставе.

- Факултет је дужан да распоред часова консултација наставника и сарадника објави најкасније 3 дана пре почетка наставе у семестру.
- Распоред наставе садржи: назив установе, ниво студија, назив студијског програма, студијску годину, назив предмета, време наставе (дан, сат) одржавања и евентуална друга упутства о настави.
- Распоред консултација садржи: назив установе, време консултација, адресе електронске поште наставника и начин реализације консултација са наставником и сарадником на предмету.
- За сваки предмет предметни наставник утврђује план рада на предмету и дужан је да га достави надлежном продекану за наставу Факултета најкасније десет дана пре почетка семестра, који се објављује на огласној табли и сајту Факултета најкасније три дана пре почетка семестра.
- При реализацији плана рада на предмету мора се водити рачуна о томе да се ускладе термини полагања осталих испита на Факултету, на начин да два испита (из исте школске године) не могу бити организована у једном дану, о чему се стара надлежан продекан Факултета у договору са предметним наставницима.
- Колоквијуми и остали облици провере знања студената организују се у терминима утврђеним за извођење наставе из предмета из којих су предвиђени.
- Предметни наставник дужан је да о свим неопходним материјалима за припрему предиспитних обавеза и испита студенте информише на почетку семестра, односно, за предиспитне обавезе најмање седам дана пре њиховог одржавања.
- Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски, домаћи, графички, пројекти и друго) морају бити равномерно распоређени у току семестра.

- Укупан обим ових задатака мора бити усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно броју ЕСПБ бодова предмета.

Наставник је дужан да у току наставе, израде самосталних задатака и припреме за полагање испита помогне студентима на консултацијама. Провера рада студента на реализацији обавеза се прати електронски на платформи, а наставник је дужан да проверава ефикасност рада студента, уносом податка у картон студената.

Правилником је дефинисана Структура плана и програма предмета студија. План и програм предмета садржи следеће податке:

1. назив предмета;
2. дужину трајања наставе година студија, семестар, број часова;
3. статус предмета (назнака о обавезним и изборним предметима);
4. условљеност другим предметима (навођење предмета које треба претходно положити);
5. постављене циљеве који се остварују и компетенције које се стичу изучавањем предмета;
6. језик студија;
7. предзнања која студент треба да поседује;
8. име наставника и сарадника;
9. метод наставе и савладавања градива;
10. садржај предмета (кратак опис програма предмета са бројем недељних часова и укупним бројем недеља трајања одређене активности који омогућава разумевање његове садржине од стране студената и других потенцијалних партнера);
11. оптерећење студената (недељно и годишње), фонд часова и број ЕСПБ бодова;
12. литературу коју треба користити за припрему (обавезну) и препоруку шире стручне литературе;
13. облике провере знања током наставе, њихову учесталост и вредновање практичног рада и других облика индивидуалног рада (семинарски радови, пројекти и друго), начин и термини полагања испита;
14. исходе изучавања предмета;
15. посебне назнаке за предмет.

Сви облици наставе, провере знања и вештина одржавају се према унапред утврђеним предиспитним обавезама и завршним испитним захтевима за сваки предмет. Активна настава се остварује кроз предавања и вежбе. Предавања, вежбе и консултације се одржавају сваке недеље у семестру према утврђеном распореду наставе. Настава је интерактивног карактера и обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање, дискусију и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

На *вежбама* се решавају конкретни задаци, апликативни проблеми и излажу примери који додатно илуструју градиво, спроводе анализе, објашњења и дискусије о постављеним темама, у којима се настоји да активно учествују сви студенти. Вежбе су облик активне наставе који обухвата даљу разраду тема презентованих на предавањима. Рад студента на вежбама природно је повезан и са облицима самосталног рада, као што су припрема и одржавање колоквијума, припрема и одбрана семинарских радова, задатака за самостални рад, и других предиспитних обавеза. Вежбе имају циљ да: продубе теме са предавања; илуструју разноврсност могућих решења и буду подстицај развоју креативног мишљења студената; илуструју и допуне практичним искуством садржај предавања; као и да уваже особеност сваког студијског предмета. Садржај вежби сваког студијског предмета дат је у плану рада на предмету који наставници припремају у складу са дефинисаним садржајем предмета.

На *консултацијама* се детаљно објашњавају теме презентованих и обрађених на предавањима и

вежбама као и другим облицима наставе, анализа резултата које студент оствари на предиспитним обавезама и на испиту. Консултације су индивидуалне (са једним студентом) или групне (са малим групама студената, по правилу тимом уколико ради на заједничком задатку). Важан циљ консултација је пружање помоћи студенту у самосталном и групном раду и савлађивању садржаја сваког студијског предмета и припреми испита. Посебно се разматрају теме које студента интересују у погледу продубљивања знања и које представљају надградњу тема обрађених на предавањима и вежбама као и даље професионалне оријентације студената. У целини, консултације треба да резултују побољшањем квалитета наставе и остваривањем циља и исхода процеса учења на појединачним предметима, односно на целом студијском програму.

За формирање коначне оцене, наставник евидентира све предиспитне обавезе студената и резултате на самом испиту.

На основу наведеног је евидентно да *предвиђени исходи учења*, које репрезентују током студија остварене компетенције, опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене предмете и поступке за проверу знања и оцењивање.

5. (Факултет прилаже табелу мапирања предмета као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом)

У циљу мерења усаглашености исхода учења по предметима са исходима учења студијског програма анализирали смо степен покривености исхода учења обавезним предметима. Табела мапирања предмета [Прилог 4.7.](#) је дата као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета, који су дефинисани студијским програмом. Мапирањем предмета показали смо да су исходи студијских програма у високом степену покривени обавезним предметима. Табела мапирања предмета јасно показује: везу између општих способности и компетенција и академско – општеобразовних и теоријско – методолошких предмета и везу између предметно специфичних компетенција и научно – стручних и стручно – апликативних предмета.

6. (Прилажу се процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења. Високошколска установа описује стратегију и коришћене методе којима проверава постизање исхода учења за сваки студијски програм. Факултет процењује у којој мери се постигнути резултати поклапају са планираним исходима учења)

Факултет редовно проверава процену оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Процена *постигнућа студената* у постизању предвиђених исхода учења на овом студијском програму ће се вршити путем анкетирања студената у складу са [Правилником о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника](#). Силабусима предмета су одређене методе за проверу постигнућа студената. Дефинисана је писмена провера постигнућа: оцењивање писменог испита, континуирано оцењивање – колоквијуми, оцењивање тестова, есеја и семинарских радова и других активности. Усмена провера постигнућа се примењује код оцењивања на усменом испиту, оцењивања семинарских радова, дискусија, оцењивања специфичних комуникацијских вештина и оцене доприноса тимском раду. Поменути методама провере оцењује се степен савладавања постигнућа студената, кроз проверу сваке од активности студента.

Процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења базирају се на субјективним исказима студената, на исказима послодаваца, као и на реалним перформансама свршених студената у смислу способности да се квалификују за упис и наставе студирање на вишим нивоима студија или да се запосле у струци.

Мишљење студената о квалитету садржаја сваког предмета и студијског програма у целини се исказује кроз анкете по обрасцу - [Исходи учења и квалитет наставног процеса](#). Комисија за обезбеђење квалитета овај елемент квалитета студијског програма оцењује на основу анкете студента и њихових оцена сваког предмета на студијском програму по свим годинама студија, према попуњеном обрасцу. Након спроведених анкета прикупљени подаци ће бити статистички обрађени и представљени у годишњим извештајима.

7. (На конкретном примеру једног предмета или модула акредитованог студијског програма из сваке области одговарајућег научног поља, Факултет описују све активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања.), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет/модул).

На конкретном примеру предмета *Облигационо право* дајемо опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења (активна настава, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од спецификације предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

Активности студента на предмету	Број ЕСПБ
Облигационо право	
Активна настава	2,5 ЕСПБ
<i>Предавања</i>	1,0 ЕСПБ
<i>Вежбе</i>	1,5 ЕСПБ
Време проведено у самосталном раду	5,5 ЕСПБ
<i>Израда, презентација и јавна одбрана семинарског рада</i>	2,0 ЕСПБ
<i>Учење пред колоквијуме (1+1)</i>	2,0 ЕСПБ
<i>Учење за завршни испит</i>	1,0 ЕСПБ
Укупно	8,0 ЕСПБ

Како предмет носи 8 ЕСПБ бодова то чини укупно 240 радних сати. Један бод одговара 25-30 сати рада студента, а студент ради просечно 40 сати недељно. За предмет *Облигационо право*, према курикулуму, предвиђен је фонд од 4+2 (4 часа предавања и 2 часа вежби), што коначно значи да 90 радних сати обухвата предавања и вежбе (активна настава), а 150 радних сати остале активности. Укупно радно оптерећење у току једне године (1800) и у току 4 године (7200) не прелази границе утврђеног европског стандарда. Анализа свих предмета на студијском програму је показала да радно оптерећење студената не прелази максималан оквир дефинисан бројем ЕСПБ бодова.

8. (Високошколска установа документује да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере, путем праћења и прикупљања повратних информација од студената).

Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет је редовне провере, а утврђује се на основу праћења и прикупљања повратних информација од студената.

Сваки појединачни предмет студијског програма има одређен број ЕСПБ бодова које студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу укупног радног оптерећења студената у савлађивању одређеног предмета и постизању дефинисаних исхода учења. За сваки предмет наставници и сарадници су исказали радно оптерећење студената кроз број сати потребних за савладавање програма.

Ниво расподеле радног оптерећења студената у оквиру сваког предмета у студијским програмима

мери се бројем ЕСПБ бодова у складу са европским системом преноса бодова који представља јединствен систем квантитативног вредновања уложеног рада у стицање знања, способности и вештина (исходи учења) предвиђених како студијским програмом тако и сваким предметом у оквиру тог програма.

Сваки предмет студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се бројем ЕСПБ бодова. Број ЕСПБ бодова приписан предмету се не поклапа обавезно са часовима активне наставе и представља израз укупног ангажовања студента, не само време проведено у настави, уз корективни критеријум за одређивање тежинских фактора предмета који се процењује из извештаја о пролазности на предмету, анкета студената, године студија и др.

Један бод одговара 25-30 сати рада студента, а студент ради просечно 40 сати недељно.

У претходном опису стандарда под тачком 7, детаљно је приказан начин утврђивања оптерећења студента у сатима за један конкретан предмет, у оквиру студијског програма. По истој методологији су утврђена оптерећења сваког предмета на студијском програму.

Процену радног оптерећења студената потребног за постизање очекиваних исхода учења факултет врши као оцену да ли је методологија утврђивања радног оптерећења објективно у складу са активностима студената. Оцена оптерећења студената у погледу додељених ЕСПБ је била предмет редовног мониторинга у досадашњој евалуацији свих акредитованих студијских програма.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета сваког од студијских програма оцењује на основу спроведених анкета по обрасцу [Оцена студијског програма](#)

9. *(Факултет описује методу егзактног мерења, процене, оптерећења студената за сваки ЕСПБ бод, чиме документује да је додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. Факултет прилаже, уколико располаже таквим подацима, резултате анкете добијене од студената у поступку редовног мониторинга оптерећења. Такође, Високошколска установа даје на увид предлог мера и активности које је преузела да би се смањила стопа неуспешности на испитима и усагласило радно оптерећења студената са вредностима ЕСПБ бодова.)*

Како је већ наведено у тачки 7. претходног текста, детаљно је презентован начин утврђивања оптерећења студента у сатима за један конкретан предмет, у оквиру новог студијског програма **Право**.

По истој методологији су спроведена димензионисања оптерећења **сваког предмета** новог студијског програма **Право**, као и сваког студијског програма како основних академских тако и мастер академских студија.

Факултет ће кроз редовну и систематску проверу квалитета спроводити праћење и отклањање неусаглашености у оптерећењу студената применом превентивних и корективних мера Факултета на основу [Правилника за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова](#).

10. *(Високошколска установа показује да се унапређивање и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма заснива на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил).*

Факултет настоји да унапређење и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма заснива на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дате образовне профиле.

Нови студијски студијски програм основних академских студија ОАС **Право** за који се тражи акредитација, је настао на основу исказаног интересовања студената и напором Установе да унапреди квалитет студијских програма.

Студијски програм траје 4 године, 8 семестара по 15 седмица. Састоји се од 30 наставних предмета на студијском програму (од којих је 22 обавезних и 8 изборних од понуђених 16

предмета), Стручне праксе, Предмета завршног рада и Завршног рада. На студијском програму заступљени су обавезни предмети и изборне групе предмета, у складу са предвиђеним стандардима.

Курикулум програма у целини настао је у складу са интересовањем студената за студирање у области права и напором менаџмента Факултета да континуирано унапређује квалитет студијских програма и рад Факултета у складу са његовим циљевима.

Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе. Његова структура је усаглашена са европским стандардима, обухвата све потребне елементе студијског програма: распоред обавезних и изборних предмета по семестрима, број часова активне наставе, број ЕСПБ бодова, категоризацију предмета и друге податке. Студијски програм ОАС Право је усклађен са 3 студијска програма који припадају Европском образовном простору.

У спецификацијама предмета су дати описи за све предмете, дефинисани назив, година и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслови за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и други подаци. Саставни део курикулума студијског програма је обавезан Предмет завршног рада – истраживачки рад и Завршни рад, као и Стручна пракса..

Курикулум студијског програма ће кроз процес самовредновања бити праћен и по потреби инован у складу са у складу са основним задацима и циљевима Факултета и студијског програма, даљим развојем науке, потребама тржишта рада, савременим трендовима образовања у свету и Националним оквиром квалификација Србије (НОКС).

11. *(Пружају се докази да су наставници и студенти упознати су са дефинисаним захтевима које дипломски рад (теза) треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања).*

Доказ да су наставници и студенти упознати са дефинисаним захтевима које завршни рад треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања су дефинисани Поступцима за обезбеђење квалитета завршног рада у оквиру [Правилника о основним и мастер академским студијама](#), и то:

- Поступак пријаве и одбране завршног рада, чл. 42-46.

12. *(Високошколска институција треба да документује на који начин остаје у вези са својим дипломцима. Процењује се релевантност програма за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју.)*

Факултет чини напоре да остане у вези са својим дипломцима, посебно због потребе оцене студијских програма који су они завршили, сазнања о њиховом запошљавању, послодавцима. Факултет има формирану Алумни асоцијацију. Сви свршени студенти непосредно по дипломирању попуњавају анкету, којом оцењују студијски програм који су завршили.

Комуникација са свршеним студентима се остварује путем e-mail адресе <http://www.konstantinveliki.edu.rs> и телефона.

Процена релевантности студијских програма за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју се спроводи кроз оцене испуњености стандарда квалитета студијског програма, што се презентује у **годишњим**

Извештајима о самовредновању и оцењивању квалитета Установе и студијских програма (2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022).

Мишљење послодаваца о запосленим свршеним студентима се оцењује на основу мишљења послодаваца (Образац анкете – *Задовољство послодаваца стеченим квалификација дипломаца*, Прилог. 4.4 анкета).

б) Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

- Факултет редовно и систематски евалуира квалитет (циљеве, структуру, садржај, радно оптерећење, исходе и стручност студената);
- Факултет има институционални оквир за одобравање, праћење и контролу студијског програма;
- Факултет редовно прибавља повратне информације од дипломираних студената и послодаваца о квалитету студијског програма;
- Факултет укључује студенте у процес евалуације и на бази прикупљених података осавременује студијске програме
- Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки и научно-истраживачки начин размишљања и примену стечених знања и вештина у пракси;
- Студенти су упознати са условима и постипцима за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања

в) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Факултета, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Факултета, из окружења.)

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**S**trengths / Снаге; **W**eaknesses / Слабости; **O**pportunities / Шансе; **T**hreats / Претње.

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Факултет изводи наставу по акредитованим студијским програмима +++ - Праћење квалитета студијског програма је дефинисано Правилницима и процедурама++ - Студијски програм и сваки појединачни предмет на студијском програму има дефинисане исходе учења +++ - За сваки предмет је развијен силабус у којем су дефинисани циљ, исходи учења, садржај предмета, испитна питања, теме за семинарске радове, обавезна и допунска литература, методе извођења наставе и оцењивања на предмету, структура предиспитних обавеза и завршног испита +++ - Исходи учења су у складу са нивоом студија +++ - У студијском програму су заступљени сви типови предмета (АО, ТМ, НС, СА) у складу са захтевима Стандрада +++ - Изборност предмета је у складу са захтевима +++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - У току процеса самовредновања, извршити анкетирање студената у вези са даљим унапређењем СП кроз увођење нових предмета ++ - Увести анкетирање студената у вези са обављањем обавезне стручне праксе предвиђене СП++ - Интензивирати постојећу сарадњу и остварити нову сарадњу Установе са привредним субјектима ради склапања уговора о пословно-техничкој сарадњи који би подразумевао могућност да студенти код односних пословних субјеката имају могућност да обављају студентску праксу++ - Успоставити сарадњу са другим факултетима у земљи и иностранству, учешће на међународним пројектима (нпр Еразмус пројекти) и обезбедити мобилност студената и наставника++ - Поступак праћења квалитета студијских програма ће у складу са захтевима стандарда интензивирати спровођење активности у погледу

<ul style="list-style-type: none"> - Исходи студијског програма су јасно и прецизно дефинисани у складу са исходима предмета и захтевима Стандарда ++ - Висок степен усаглашености ЕСПБ оптерећења са активностима учења за постизање потребних исхода учења +++ - Методе наставе су орјентисане према исходима учења и јасно су дефинисане++ - Јасно је дефинисан систем оцењивања заснован на мерењу исхода базираних на дескрипторима квалификација (НОКС)++ - Студенти кроз исходе учења стичу способност функционалне интеграције знања и вештина ++ - Усаглашени су исходи учења и очекиване компетенције студената ++ - Радно оптерећење студената је у границама европског стандарда +++ - Редовно се спроводи мерење усаглашености оптерећења студената са активностима неопходним за постизање исхода учења за све предмете СП+++ - Информације о студијском програму су доступне на сајту Установе +++ - Информације о завршном раду су доступне на сајту Установе +++ - Спроводи се анализа дужине студирања +++ - Спроводи се анализа оцене студијског програма +++ - Анализира се број дипломираних студената +++ - Редовно се прикупља мишљења послодаваца о квалификацијама дипломираних студената +++ - Дефинисани су индикатори и редовно анкетирање новоуписаних студената++ - Исказана је структура ЕСПБ – време које студент проводи на предавањима и вежбама и у самосталном раду +++ - Студијски програм је усклађен са иностраним студијским програмима +++ 	<ul style="list-style-type: none"> континуираног побољшања студијског програма +++ - Усвојене процедуре за обезбеђење квалитета прилика за отклањање неусаглашености++ - Могућност унапређења система оцењивања заснованог на мерењу исхода учења базираних на дескрипторима квалификација кроз периодично преиспитивање +++ - Способност функционалне интеграције знања и вештина кроз обезбеђивање јасноће излагања и представљања структуре садржаја наставе +++ - Организација гостујућих предавања од стране стручњака из области у којима се реализују СП++ - Праћење успешности и по потреби корекција у току наредне акредитације усаглашености ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за постизање исхода учења ++ - Размотрити могућност чешћег анкетирање студената, као и анкетирање њихових послодаваца, колега и пословних партнера о квалитету знања стеченог током студија на овом СП и адекватности за рад у пракси.++ - Побољшавање садржаја и прегледности интернет странице Факултета +++ - Унапређење комуникације са свршеним студентима посредством странице Алумни на веб сајту установе са циљем да привуче свршене студенте да остану у даљој комуникацији са Установом ради интензивирања активности између Алумни асоцијације и Факултета у погледу могућности реализације стручне праксе и запошљавања студената овог и других СП Установе ++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Недовољно активности у погледу увођења нових студијских програма и увођења нових изборних предмета на студијским програмима Факултета+ -Факултет не врши анкетирање студената да ли треба увести неке нове, савремене предмете, организовати стручна предавања и размену студената + - Неки исходи учења су непрецизно дефинисани+ - На неким предметима треба поново размотрити методе наставе+ - Недовољна едукација наставника и сарадника у вези модерних метода интерактивне наставе и провере знања+ - Неспремност студената на континуирано праћење процеса наставе+ - Код једног броја предмета би требало преиспитати усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима а учења потребним за постизање исхода учења+ - Усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција на основу досадашњег искуства нередовна провера од стране послодавца+ - Незаинтересованост за поступак праћења 	<p>Threats (Претње)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Интензивно конкурентско окружење +++ - Недовољна информисаност јавности о студијским програмима ++ - Економска криза која смањује број студената који су заинтересовани да студирају на ВШУ у приватном власништву+++ - Досадашње искуство у вези прикупљања повратних информација о свршеним студентима указује да постоји реална опасност да дође до прекида везе на релацији свршени студент – Факултет +++ - Да се не добију тражени подаци од Националне службе за запошљавање о запошљавању дипломираних студената, најчешће из чисто бирократских разлога. +++ - Да послодавци по правилу нису заинтересовани да учествују у оцењивању свршених студената Установе. +++ - Недостатак посвећености свих учесника у наставном процесу: наставника и студената ++ - Неспремност наставника на промене++ - Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања студената по питању усаглашености ЕСПБ

<p>квалитета студијског програма++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повратне информације из праксе о дипломираним студентима и њиховим компетенцијама често изостају + - Студијски програми нису флексибилни+ - Нередовно праћење информација са интернет странице Факултета+ 	<p>бодова са активностима учења потребним за достизање исхода учења++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недостатак информација о сродности области ради стицања способности функционалне интеграције знања знања на смислен и студентима пријемчив начин++ - Изражена жеља студената да са што мање уложеног рада заврши студије+++ - Игнорисање потреба за повећањем квалитета++ - Недовољна мотивисаност да се прате дипломирани студенти++ - Примена процедура формираће повратне информације о дипломираним студентима +++ - Инертност после завршене акредитације+++ - Незаинтересованост студената за важне активности на Факултету ++
--	--

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе врши се квантитативна оцена: циљева студијског програма и њихова усклађеност са исходима учења; методе наставе оријентисане ка учењу исхода учења, систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења; усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења; међусобну усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања; способност функционалне интеграције знања и вештина; поступке праћења квалитета студијског програма; доступност информација о завршном раду, стручној пракси, студијском програму и исходима учења.

Полазећи од урађене SWOT анализе могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведених елемената квалитета учено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидентирано постоје слабости и опасности као и могућности да се изврши њихова корекција путем предлога и планираних мера.

Предлози за побољшање и планиране мере

1. У току процеса самовредновања, извршити анкетаирање студената у вези са даљим унапређењем СП кроз увођење нових предмета;
2. Увести анкетаирање студената у вези са обављањем обавезне стручне праксе предвиђене СП;
3. Континуирано праћење и усклађивање студијског програма са светским трендовима образовања у области права;
4. Усавршавање наставника и сарадника кроз студијске и истраживачке боравке на реномираним универзитетима и институтима у циљу стицања актуелних научно-стручних знања и вештина;
5. Стварање услова и подстицаја за интензивнији научно-истраживачки рад;
6. Увођење нових метода наставе и мотивисање наставног кадра
7. Интезивирање рада на укључивању факултета у међународне пројекте, мобилности студената и наставника кроз учешће на факултета на међународним Еразмус и сл. пројектима;
8. У наредном периоду потребно је, ради бољег сагледавања компетенција студента који окончају основне академске студије, подстицати учлањење и активности Алумни клуба.
9. Интезивирати постојећу сарадњу и остварити нову сарадњу Факултета са привредним субјектима због склапања уговора о пословно-техничкој сарадњи који би подразумевао могућност да студенти код односних пословних субјеката имају могућност обављања стручне праксе++;
10. Унапредити комуникацију са свршеним студентима посредством странице Алумни на веб

сајту установе са циљем да привуче свршене студенте да остану у даљој комуникацији са Факултетом ради интензивирања активности између Алумни асоцијације и Факултета ++

11. Размотрити могућност чешћег анкетања студената, као и анкетање њихових послодаваца, колега и пословних партнера о квалитету знања стеченог током студија на овом СП и адекватности стеченог знања за рад у пракси.
12. Организација гостујућих предавања од стране реномираних предавача и стручњака из праксе из области менаџмента и других области студиског програма;
13. Да менаџмент Факултета размотри могућност потписивања меморандума и/или уговора о пословно-техничкој сарадњи са Националном службом за запошљавање и Унијом послодаваца и другим привредним субјектима како би се обезбедио поузданији начин за прибављање повратних информација о свршеним студентима Установе.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

стандарди

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Упутства за примену стандарда 7:

- 7.1 *Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања.*
- 7.2 *Високошколска установа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника.*
- 7.3 *Високошколска установа систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника.*
- 7.4 *Високошколска установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.*
- 7.5 *Високошколска установа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним, уметничким и стручним скуповима.*
- 7.6 *Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.*
- 7.7 *Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника.*

Факултет обезбеђује квалитет наставника и сарадника њиховим пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој и провером квалитета њиховог рада у настави.

Факултет примењује **Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника**, у складу са:

- [Правилником о самовредновању и контроли квалитета](#) (од чл. 14 до 15). (у даљем тексту **Правилник**).

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска институција показује да је осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар.

Факултет је у складу са Законом о високом образовању, Минималним критеријумима НСВО за стицање звања наставника и сарадника, правилницима и другим општим актима Факултета ангажовао у процесу акредитације ОАС **Право**, компетентан наставни кадар, на свим предметима студијског програма, што се може видети на основу [Табела 9.1](#) Књиге наставника, из које је евидентно да наставници имају минимум 5 референци који их чине референтним за реализацију наставе на предметима на којима су распоређени.

Факултет врши редовну евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. Редовно се врши праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра. Факултет прилаже документацију која подржава ове захтеве.

Факултет у складу са Правилником, редовно спроводи праћење и евалуацију квалитета и компетентности наставног кадра (Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Факултета и студијских програма за 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 годину).

Факултет је у складу са Законом о високом образовању утврдио јасне услове за избор у звања наставника и сарадника. Поступак и услови избора наставника и сарадника унапред су утврђени и доступни оцени стручне и шире јавности. Процедура избора наставника утврђена је [Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника](#) (чл. 3-19) од 27.09.2021. године а процедура избора сарадника утврђена је [Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника](#) (чл. 25-30).

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања. Минимални ниво квалитета елемената - поштовање одредби закона и Статута о избору наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа, као и доступност стручној и широј јавности свих информација везаних за поступак и услове избора.

Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Факултет при избору и унапређењу наставно-научног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота. Задовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника постиже се и перманентним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и подизањем нивоа њихових педагошких компетентности. Оцена квалитета научне активности наставника и сарадника студијског програма ОАС **Право** може се извршити на основу биографије и библиографије које се налазе на сајту Факултета за сваког од наставника и сарадника.

Факултет поседује програм развоја кадра, и да је обезбедила одговарајућа средства за те сврхе. Професионални развој кадра постиже се организовањем семинара по типу „едукација едукатора“. Факултет документује да има план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију.

Факултет има и спроводи Програм развоја кадра, у оквиру кога се пажња поклања дугорочном обезбеђењу предуслова и прилика за обезбеђење наставног кадра, посебно из реда студената које Факултет образује.

Програм развоја кадрова обухвата:

- План обезбеђења кадрова,

- План развоја кадрова и
- План развоја људских ресурса.

План обезбеђења кадрова

Обухвата идентификовање потреба кадрова и начин њиховог обезбеђења, а реализује се непосредно пред крај школске године (при чему се узима у обзир и време потребно за расписивања конкурса, избора у звање и засновање радног односа) прави се План ангажовања наставника и сарадника за наредну школску годину и том приликом се сагледавају реалне потребе за кадровима.

Анализира се расположив кадар за наредну школску годину, и при том се узима у обзир одлазак наставника у пензију по основу година стажа или старости, одлазак наставника на друге високошколске установе, могућност ангажовања наставника са других високошколских Факултет, анализирају се захтеви за одобравање сагласности за ангажовање који су у пуном или непуном радном односу, на другим високошколским Факултетма, промене процента ангажовања наставника са непуним радним односом и др.

На основу података унетих у Софтвер НАТ-а 2019 проверава се квантитативна испуњеност услова по Стандардима за акредитацију високошколских Факултет и студијских програма у погледу оптерећења наставника и сарадника на студијским програмима Установе и другим високошколским Факултетма у складу са одобреним или добијеним сагласностима за ангажовање.

На основу евидентиране потребе за наставницима, односно сарадницима из одређене уже научне области, благовремено се расписује конкурс.

Факултет спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка као и различите врсте усавршавања. Ову политику доноси Наставно - научно веће на предлог декана Факултета на период од 5 година. Квалитетна селекција младих кадрова спроводи се пажљивим избором на основу јавног конкурса, праћењем и провером њиховог научно-стручног и педагошког рада. Напредак младих кадрова условљен је квалитетом научно-стручног и педагошког рада, као и квалитетом стручног усавршавања кроз разне облике усавршавања (учешће на научно-стручним скуповима у земљи и иностранству, као и објављене монографије, уџбеници и др.).

Комисија у годишњим извештајима оцењује допринос научно-стручном и педагошком раду младих кадрова на бази разговора са деканом. Студенти који су остварили просечну оцену изнад 8, на првој и другој години студија, и показују смисао за наставни рад се, на предлог директора за наставу укључују се у наставу као демонстратори. Уколико покажу добре резултате, Факултет их ангажује у радном односу као сараднике у настави (студенти мастер студија), а затим и као асистенте уколико наставе школовање на докторским студијама на неком од Универзитета у земљи или иностранству.

План развоја кадрова

Обухвата идентификовање потреба за едукацијом кадрова, а реализује се по правилу на почетку школске године. Фокус је на младим и новопримљеним кадровима за које се организује едукација (семинар) коју држе старији и искусни наставници на различите теме, као што су стандарди квалитета у високом образовању, пословни систем (организација и нормативна акта) у Установи, вредновање и израда научних радова, и др.

Поред наведеног, планом се идентификује у којим ужим научним областима постоје потребе за даљим образовањем кадрова, на основу којих се одређује додела подстицаја за усмереним усавршавањем кадрова (кроз редовно школовање на докторским студијама или кроз друге видове образовања).

План развоја људских ресурса

Обухвата идентификовање потреба Факултета у вези развоја људских ресурса, наставног и ненаставног особља, као и обезбеђење предуслова и прилика за континуирану едукацију и напредовање, а што је евидентно из планова обуке запослених за Интегрисани менаџмент систем (ИМС).

Подржава се комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења.

Факултет подржава комуникацију између наставног особља и релевантних професионалних удружења. У том смислу поједини наставници имају активно ангажовање у релевантним удружењима.

Процеси именовања и избора у звања транспарентно су регулисани и документовани. Факултет документује да има дефинисане критеријуме за избор наставног кадра.

Процеси именовања и избора у звања наставника и сарадника у Установи транспарентно су регулисани и документовани у складу са правилницима:

- [Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника](#) (чл. 1-32) од 27.09.2021. године

Поступак за избор наставника и сарадника у звања спроводе: трочлана Комисија за избор у звање, Наставно-научно веће и декан.

Потребу за избором наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа утврђује декан, који расписује конкурс у складу са *Законом и Статутом Факултета*.

У складу са наведеним правилницима декан образује Комисију за избор у звање чији је задатак, да:

- на основу анализе документације кандидата утврде да ли пријављени кандидати по конкурсу испуњавају услове за избор у звања наставника и сарадника,
- припреме реферате и сажетке реферата о пријављеним кандидатима,
- у извештају рангирају пријављене кандидате по обавезним и изборним условима.

По правилу, Комисије за избор у звање у рефератима предлажу за избор у звање и заснивање радног односа прворангираног кандидата.

Наставно веће на основу реферата Комисије за избор у звање врши избор наставника и сарадника у звања.

Надлежни за периодичне провере и усавршавања наведених активности, у смислу унапређења или усклађивања поступка и услова у складу са изменама законске регулативе, на Факултету су секретар и декан Факултета.

Б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника;
- усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање;
- систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника;
- дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка;
- обезбеђење перманентне едукације и усавршавања;
- повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди;
- вредновање педагошких способности;
- вредновање истраживачких способности;
- уважавање мишљена студената о педагошком раду наставника и сарадника.

В) АНАЛИЗА СЛАБОСТИ И ПОВОЉНИХ ЕЛЕМЕНАТА

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за квалитет је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и

сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Факултета, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Факултета, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.
- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Висок проценат запослених наставника и сарадника у пуном радном односу++ - Квалитетан наставни и научни кадар++ - Негује се селекција младих кадрова+++ - Доследно се примењују процедуре и поступци приликом запошљавања и напредовања наставног кадра+++ - Јавност поступка и услова за избор у звања наставника и сарадника+++ - Вредновање научно-истраживачких и педагошких способности наставника и сарадника приликом избора у звања ++ - Постојање процедура за праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника++; - Факултет подстиче наставнике и сараднике на усавршавање+++; - Одређени број наставника и сарадника је укључен у реализацију научно-истраживачких и стручних пројеката++; - Вредновање педагошких способности приликом избора у звања++; - Вредновање научно-истраживачких способности наставника и сарадника при изборима у звања+++; - Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника кроз редовно анкетирање++ - Подмлађени наставни кадар++ - Пријем асистената и сарадника у настави са високим просечним оценама на претходним нивоима образовања изнад 8 и на тај начин креирање квалитетног наставног кадра++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Интензивирање сарадње са другим ВШУ са којима Факултет има потписане уговоре о сарадњи и погледу ангажовања наставника у допунском раду и гостујућих професора из иностранства +++ - Повећање материјалних средстава за улагање у развој кадра+++ - Ангажовање еминентних стручњака из праксе који имају остварене врхунске резултате у области правне професије (адвокати, судије) у својству предавача ван радног односа на Факултету +++ - Подстицање наставника и сарадника на објављивање већег броја научних радова у референтним међународним часописима ма (у категоријама М21, М22 и М23 , М24)+++ - Повећање међународне сарадње и учешће на пројектима који омогућавају мобилност наставника и сарадника+++ - Примена резултата проистеклих из научно-истраживачког рада у наставни процес +++ - Подстицање наставника и сарадника на објављивање већег броја научних радова на признатим међународним конференцијама ау земљи и иностранству+++ - Стипендирање студената који студирају на Факултету и асистената који студирају на докторским студијама других ВШУ са оствареним просечним оценама преко 9,00 на:+++ <ul style="list-style-type: none"> - основним студија у погледу наставка њиховог даљег школовања на мастер студијским програмима Установ и њихово укључивање у наставу као сарадника у настави +++ - докторским студијама у погледу наставка њиховог даљег школовања на докторским студијама на универзитетима који имају студијске програме у областима у којима су установи потребни нови кадрови, ради њиховог укључивања у наставу као асистената +++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Приметна флукуација наставника са квалитетним научно-истраживачкоим референцама и искуством што директно утиче на квалитет наставе на нивоу Установе + - Ограничена финансијска средства за перманентно педагошко и научно усавршавање + - Већа оријентација наставног особља на публикувању радова (због стицања референци за напредовање у звања), него на квалитет наставе ++ - Незаинтересованост за увид у референце 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постоји опасност да најуспешнији студенти (у погледу просечне оцене током студија, ОАС или МАС) Факултета, а који испуњавају критеријуме за избор у звање сарадника и њихово ангажовање у наставним активностима Факултета на пословима сарадника (асистента или сарадника у настави), имају друге планове или амбиције +++ - Недоступност буџетских средстава за финансирање научно-истраживачког рада наставника и сарадника на високообразовним Факултетима у приватном власништву што

<p>наставника и сарадника +</p> <ul style="list-style-type: none"> - Незаинтересованост појединих наставника да остваре дефинисане критеријуме за изборе у звања + - Нема систематског праћења педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника, већ се провера врши у тренутку избора+ - Формално приступање студената процесу анкетирања++ - Приметна необјективност од стране студената у вредновању педагошких способности наставника и сарадника++ - Недовољна заинтересованост наставника и сарадника за перманентну едукацију и усавршавање+ - Недовољна примена резултата пројеката у наставном процесу ++ - Недовољна укљученост наставника и сарадника у научн-истраживачке и стручне пројекте ++ - Неусаглашеност објављених коауторских научних радова и области избора у звања и предмета на којима су наставници распоређени (код једног броја наставника) - Стиче се утисак да се при избору наставника у виша звања више вреднује научно истраживачки рад од педагошког рада++ - Недовољним укључивањем наставника и сарадника у научно-истраживачке пројекте ограничава се унапређење њихових компетенција++ - Недовољна оптерећеност неких наставника у процесу наставе ++ 	<p>се негативно одражава на њихову компетентност++++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Могуће промене у захтевима ресорног Министарства у погледу повећања критеријума за изборе у звања наставника и сарадника +++ - Тенденција надлежног Министарства у правцу потенцирања на научном а мање на педагошком квалитету рада наставника и сарадника+++ - Нетачно вредновање резултата рада наставника и сарадника у поступку избора наставника и сарадника ++ - Формална примена критеријума за избор у звања++ - Неспремност наставника на промене +++ - Неспремност одрицања од погрешно селекованих кадрова++ - Занемаривање значаја примене резултата пројекат у наставни процес++ - Формално прихватање резултата студентског вредновања+++ - Недовољна заинтересованост наставника и сарадника за истраживачки рад као обезбеђење финансијских средстава за истраживачки рад наставника и сарадника Факултета++ - Страх студената да у анкетама искажу објективно мишљење о педагошком раду појединих наставника и сарадника++
---	--

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Студијски програм основних академских студија **Право** остварује циљеве и испуњава захтеве постављене Стандардом 7, будући да су:

- поступак и услови за избор наставника и сарадника унапред утврђени, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности;
- поступак и услови за избор наставника и сарадника предмет су периодичне провере и усавршавања;
- приликом избора наставника и сарадника у звања факултет се придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује њихову научну, истраживачку и педагошку активност;
- спроводи се дугорочна политику селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка;
- наставницима и сарадницима је обезбеђена перманентна едукација и усавршавање и учешће на научним и стручним скуповима;
- при избору и унапређењу наставно-научног кадра посебно се вреднују педагошке способности наставника и сарадника.

Предлози за побољшање и планиране мере

1. Дефинисане процедуре и критеријуми за избор наставника и сарадника у виша звања представљају оквир за обезбеђење квалитета у области научно-истраживачког и педагошког рада Факултета. У наредном периоду је потребно постојеће Правилнике унапредити у смислу детаљније дефинисаних критеријума, научних и стручних компетенција наставника. Потребно је више вредновати педагошки рад наставника и њихову референтност за предмете на којима су распоређен у акредитацији и настави на

СП. Потребно је повећати учешће наставника на домаћим и међународним конференцијама и објављивање заједничких радова из области које су обухваћене студијским програмима Факултета.

2. Треба увести обавезу наставника да објављују научне радове у ужој научној области за коју су бирани, у складу са предметима на којима су распоређени у настави и акредитацијама Факултета.
3. Наставници и сарадници треба да интензивирају своје присуство на научним мрежама попут Google scholar-a, Reserach Gate-a и сл. У циљу веће препознатљивости Факултета и наставног кадра. Поред досадашњег праћења педагошког рада наставника потребно је унапредити стандардизоване извештаје о раду наставника и сарадника. У досадашњем периоду је праћен развој научног кадра и праћено радно оптерећење наставника и сарадника. Потребно је дефинисати једноставну процедуру за праћење напредовања наставног кадра и потреба Факултета, ради благовременог располагања подацима за акредитацију нових студијских програма и за процес реакредитације.
4. У циљу поспешења дугорочне политике селекције наставничког подмлатка из реда постојећих студената завршне године, посебно студената мастер студија, предузети адекватне мере које би се састојале у томе да се уведе редовна пракса да се непосредно пред крај школске године обави разговор са студентима мастер студија, који имају висок просек, и да им се том приликом предоче могућности и услови евентуалног њиховог ангажовања у настави.
5. Повећати мобилност наставника и сарадника у циљу побољшања квалитета наставног и научно-истраживачког процеса;
6. Обезбедити додатна финансијска средства (кроз пројекте, донације и сл) која би био стимулан научно-истраживачки рад наставника и сарадника;
7. Поклонити већу пажњу усавршавању педагошких компетенција наставника и сарадника и истрајати на обезбеђивању адекватних услова за научно-истраживачки рад;
8. Укључити у научно-истраживачке пројекте што већи број наставника и сарадника Факултета.

[Табела 7.1.](#) Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Табела 7.2.](#) Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Прилог 7.1.](#) Правилник о избору наставника и сарадника

[Прилог 7.2.](#) Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општинских аката.

Упутства за примену стандарда 9:

9.1 *Високошколска установа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.*

9.2 *Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.*

9.3 *Високошколска установа доноси општи акт о уџбеницима. У складу са тим општинским актом, Факултет систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учили са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова); уџбеници и друга учили која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.*

9.4 *Високошколска установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.*

9.5 *Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечног фонда.*

- 9.6 Високошколска установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку премину, приступ интернету и осталу комуникациону опрему.
- 9.7 Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга.
- 9.8 Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује.
- 9.9 Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.
- 9.10 Просторије намењене за смештај библиотечног фонда, архивског и електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад. Користиће библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање 12 часова дневно.

Факултет у потпуности примењује **Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса**, тако што доноси и спроводи одговарајућа акта, на основу [Правилника о самовредновању и контроли квалитета](#), (чланови 21 до 27):

Факултет је у потпуности применио Упутства за примену стандарда 9 од тачке 9.1 до тачке 9.11, а што се прецизира у даљем тексту.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа анализира квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке. Посебно анализира документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност, наставна и друга литература, утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописана обавеза провере квалитета уџбеника.

Факултет редовно анализира квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке. У том смислу Факултет у складу са [Правилником о самовредновању и контроли квалитета](#), [Правилником о уџбеницима](#) и [Правилником о издавачкој делатности](#) посебно анализира документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност, наставна и друга литература, утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописана обавеза провере квалитета уџбеника.

Основни циљ Факултета је да обезбеди квалитетне публикације (основне уџбенике, помоћне уџбенике, практикуме, приручнике, збирке задатака, научне и стручне часописе и остале публикације од научнообразовног значаја за Факултет) које ће целовито, адекватно и креативно покривати наставне предмете, чији су садржаји и исходи и структура дефинисани силабусима студијског програма **ОАС Право**. Важно је напоменути да Факултет бесплатно обезбеђује студентима све уџбенике приликом уписа на сваку годину студија понаособ чији су аутори запослени или ангажовани на Факултету. Поменути уџбеници у целини покривају наставни план и програм предмета. Настава из сваког предмета је снабдевена одговарајућим уџбеницима, литературом и помоћним уџбеницима, који су садржани у силабусима наставних предмета и прихваћени од стране Наставно-научног већа Факултета, а у којима је обухваћен садржај наставног предмета. Уколико се процени да на тржишту постоји квалитетнији уџбеник у односу на литературу коју би могао да обезбеди Факултет из својих извора, увек се даје предност квалитету. Уџбеници и учила су унапред познати и објављени.

Факултет је ову област регулисао, у складу са важећим прописима, својим нормативним актима - [Правилником о издавачкој делатности](#), [Правилником о уџбеницима](#) и [Правилником о раду библиотеке Факултета](#). Факултет систематично прати и контролише квалитет предметног уџбеника у погледу садржаја, структуре, стила и обима. Контролу квалитета предметног уџбеника врше рецензенти и Комисија за уџбенике

Издавање публикација се врши на основу годишњег издавачког плана, који за текућу годину, доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије за издавачку делатност..

Високошколска установа документује да обавља редовну периодичну евалуацију квалитета

уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса. У случају потребних унапређења овог стандарда, институција прилаже план акција како би одговорила на постављене захтеве.

Факултет обавља редовну периодичну евалуацију квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса у складу са Правилником и Правилником о уџбеницима ([Прилог 9](#)),. Оцене овог стандарда се приказују у годишњим Извештајима о самовредновању и оцењивања квалитета Факултета и студијских програма. Наведена евалуација се спроводи по следећим елементима квалитета:

- Факултет на време и у потребном броју обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу, као и одговарајућа учила, неопходна за наставу и савлађивање градива из сваког предмета, који су унапред познати и објављени. Минимални ниво квалитета овог елемента се састоји у обезбеђености уџбеника, друге литературе и одговарајућих учила за наставу из сваког предмета, пре почетка семестра, о чему се доноси оцена о обезбеђености уџбеника, друге литературе и учила.

- У складу са Правилником и Правилником о уџбеницима, Факултет систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у примени Правилника о уџбеницима, и предузимању корективних мера за усклађивање квалитета уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја, структуре, стила и обима.

Комисија оцену овог елемента стандарда квалитета формира на основу анализе два поделементна квалитета:

1. Увида и поступања по Правилнику о уџбеницима и
2. [Мишљења студената путем анкета](#) по Обрасцу – *Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса*.

- Факултет обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у обезбеђености најмање 1000 библиотечких јединица из области студијских програма и опреме за рад библиотеке.

- Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Ова структура и обим се усклађују са природом и садржајем предмета и другим захтевима студијских програма, наставе у целини, као и научно-истраживачког рада. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у континуираном праћењу, оцењивању и унапређивању библиотечког фонда у складу са развојем квалитета наставе и студијских програма.

Комисија оцену овог елемента стандарда квалитета формира на основу чињенице да је овај елемент квалитета задовољен:

1. Акредитацијом (реакредитацијом) високошколске установе и њених студијских програма,
2. [Мишљења студената путем анкета по Обрасцу – *Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса*](#)

- Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ Интернету и осталу комуникациону опрему. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у благовременом обезбеђивању поуздане и по броју и по количини довољне информатичке и комуникационе опреме.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оцењује на основу увида у укупно тренутно стање расположивости информатичких ресурса Факултета, ([Табела 9.2](#)).

Високошколска институција описује библиотечки фонд и одговарајућу опремљеност у области

информатичких технологија које доприносе квалитету наставе.

Већина уџбеника који су обавезна литература у наставном плану налазе се у библиотеци у најмање три примерка. Пословање библиотеке је регулисано Правилником о раду библиотеке. Правилником се одређују правила пословања, услови и начин коришћења библиотечког материјала библиотеке Факултета. Библиотека обавља послове: пријема, инвентарисања, каталогизације, класификовања, чувања, заштите и давања на коришћење библиотечког материјала, пружања информација, као и све остале библиотечке послове. Ради унапређивања делатности и координирања рада, библиотека се може повезивати и удруживати у заједнице са сродним библиотекама. Ниво стручне спреме запослених у библиотеци усклађени су са адекватним стандардима за пружање ове врсте услуга.

Факултет има библиотеку која располаже са више од **1500** библиотечких јединица. У саставу библиотеке је читаоница која ради сваког радног дана. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. Приликом почетка сваког семестра поред литературе коју обезбеђује Факултет, студенти добијају информацију и о неопходној допунској литератури коју могу пронаћи у библиотеци Факултета.

Библиотечки фонд се стално обнавља набавком нове литературе и публиковањем уџбеника и других издања наставника и сарадника Факултета. На тај начин обезбеђује се важна подршка наставном процесу на свим студијским програмима, као и у научно-истраживачком раду.

Информатички ресурси, нарочито у погледу потребног броја рачунара одговарајућег квалитета, пратеће информатичке опреме и приступа Интернету, континуирано се обезбеђују и унапређују као подршка квалитету наставног процеса и студијских програма. Сваки запослени има на располагању креиран налог за електронску пошту. Свака просторија намењена реализацији наставног процеса поседује рачунар и пројектор. Рачунари који су намењени за савлађивање градива су изузетног квалитета и врхунских перформанси и садрже све неопходне апликације за ефикасан рад у савладавању наставног плана и програма. Приликом одвијања наставе могућа је употреба различитих мултимедијалних садржаја. Информатичка опрема намењена студентима и запосленима на Факултету се периодично унапређује и ради се на њеном перманентном осавремењавању.

На Факултету се налази рачунарска учионица са лиценцираним програмима и бесплатним интернетом, које студенти користе у наставном процесу и научноистраживачком раду. Опремљене су са 50 рачунара. Обезбеђен је бежични интернет приступ у свим просторијама Факултета. У последње три године информатички ресурси су, такође, оновени новим рачунарима, ласерским штампачима, и преносивим рачунарима.

Библиотечки и информатички ресурси имају веома значајну улогу у образовању студената, не само у погледу обезбеђивања неопходне литературе, већ и у доступности најновије стране литературе, у електронском облику, путем интернета

Б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему,
- покривеност предмета уџбеницима и училима,
- структуру и обим библиотечког фонда,
- постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа),
- број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама,

- адекватност услова за рад (простор, радно време).

В) АНАЛИЗА СЛАБОСТИ И ПОВОЉНИХ ЕЛЕМЕНАТА

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за квалитет је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Факултета, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Факултета, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.
- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постојање Правилника о уџбеницима+++ - Правилником о уџбеницима дефинисане све процедуре у вези објављивања уџбеника+ + - Развијена издавачка делатност Установе+++ - Факултет развија библиотечку делатност у складу са потребама студијског програма и поседује добро опремљену библиотеку и читаоницу+++ - Постојање Правилника о раду библиотеке - Снабдевеност литературом за потребе наставе на свим предметима је задовољавајућа++ - Поседовање информатичких ресурса који омогућују приступ најновијим научним резултатима+++ - Повезаност библиотеке Факултета са библиотекама у земљи и иностранству и могућност приступа референтним базама података часописа, уџбеника++ - Адекватна стручна спрема и број запослених у библиотеци ++ - Структура библиотечног простора и број запослених су усклађени са националним стандардима за пружање библиотечких услуга++ - Факултет континуирано сагледава мишљење студената о опремљености библиотеке, адекватности литературе за одређене предмете путем анкета и резултати анкета упућују на високу оцену+++ - Наставници су мотивисани да периодично раде нова издања својих уџбеника и да издају потпуно нове уџбенике+++ - Факултет има значајну издавачку делатност и наставници су ангажовани на писању уџбеника+++ - Број библиотечких јединица на страном језику је задовољавајући за СП+++ - Факултет је покренуо Тематски зборник радова са међународне научне конференције "CONSTANTIN MAGNUS, NAISSUS"+++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повећана мотивисаност наставника за издавање уџбеника +++ - Спремност декана и оснивача за публикавање уџбеника и др.+++ - Покривеност предмета уџбеницима и училима - Међубиблиотечка размена+++ - Приступ COBISS бази+++ - Повећати обим литературе чији су аутори наставници Факултета+++ - Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа)+++ - Радити на побољшању библиотечног информационог система++ - Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама - Стручно усавршавање запослених++ - Адекватност услова за рад (простор, радно време) ++ - Адаптација простора библиотеке у циљу стварања бољих услова за рад+++ - Развијање међубиблиотечке сарадње може допринети бољој понуди литературе студентима и наставницима ++ - Реализацијом разних пројеката могуће је унапредити развој библиотечног фонда++ - На основу потписаних уговора о сардањи са другим високообразовним Факултетма у земљи и иностранству извршити размену уџбеника и друге библиотечке грађе ++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Игнорисање оцењивања квалитета уџбеника+ - Мали број издања на светским језицима+ - Мали број основних уџбеника+ - Непостојање електронских облика литературе+ - Одсуства са посла запослених отежава рад других служби и других запослених+ - Повремено проблеми техничког неодржавања простора + - Недовољна финансијска средства за штампање уџбеника+ - Доминантна усмереност наставника на писање 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољна финансијска средства за штампање уџбеника+ - Доминантна усмереност наставника на писање научних радова и недовољно посвећена пажња писању уџбеника++ - Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечног фонда++ - Могућност појаве неусклађености избора допунске литературе од стране предметних професора и расположивости библиотечких Јединица++

<p>научних радова и недовољно посвећена пажња писању уџбеника++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечког фонда++ - Могућност појаве неусклађености избора допунске литературе од стране предметних професора и расположивости библиотечких јединица+ - Теже прихватање коришћење информационих ресурса у настави од стране појединих наставника+ - Недостатак средстава за едукацију и оспособљавање+ 	<ul style="list-style-type: none"> - Теже прихватање коришћење информационих ресурса у настави од стране појединих наставника+ - Недостатак средстава за едукацију и оспособљавање+ - Повећани број студената захтева већи простор + - Тенденција надлежног Министарства у правцу потенцирања на научном а мање на педагошком квалитету рада наставника и сарадника+ - Сходно наведеном, смањење интереса наставника да објављују уџбенике јер се не рачунају у референце наставника ++
--	--

Процена испуњености Стандарда 9:

Студијски програм је испунио захтеве Стандарда 9 утврђивањем да поседује све елементе обезбеђења квалитета уџбеничке литературе и библиотеку организовану на начин прилагођен потребама Факултета. Факултет има изграђен систем и усвојена нормативна акта којима се регулише квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса у складу са Стандардом 9 који је усвојио Национални савет за високо образовање.

Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- 1) Задужује се декан да испита могућност повезивања са другом високообразовном установом за заједничку издавачку делатност, посебно за издавање страних издања
- 2) Потребно је развијати домаћу међународну сарадњу са другим факултетима и библиотекама у циљу размене уџбеника и других публикација.
- 3) Потребно је да свака катедра направи план издавачке делатности и преглед литературе коју треба купити и на тај начин повећа и унапреди библиотечки фонд.
- 4) Задужује се руководиоца финансија да за финансијски план наредне године предвиди већа средства за проширење библиотечког фонда
- 5) Израда годишње анализе на основу извештаја о раду библиотеке.
- 6) Израда годишње анализе силабуса и квалитета и доступности литературе на већини катедри. Израда плана набавке нових издања публикација.
- 7) Израда Годишњег издавачког плана.
- 8) Подстицати наставнике и сараднике на објављивање уџбеника и других публикација реализацијом Годишњег плана издавачке делатности.
- 9) Редовно ажурирати уџбенике и другу литературу у погледу квалитета и квантитета према потребама наставних предмета.
- 10) Побољшање коришћења претраживања библиотечких фондова употребом савремених електронских претраживача.
- 11) Набавка лиценцираних софтверских алата.
- 12) Опремање рачунарског центра квалитетнијом опремом.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1](#) Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

стандарди

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Упутства за примену стандарда 10:

- 10.1 *Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени општим актом високошколске установе у складу са законом.*
- 10.2 *Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са законом.*
- 10.3 *Високошколска установа систематски прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и предузима мере за њихово унапређење.*
- 10.4 *Високошколска установа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада; посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима.*
- 10.5 *Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности.*
- 10.6 *Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката.*
- 10.7 *Високошколска установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију. Факултет обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.*

Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада..

Факултет примењује **Стандард 10.** *Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке*, у складу са [Правилником о самовредновању и контроли квалитета](#) (чл. 28).

Факултет је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 10 од тачке 10.1 до тачке 10.8, а што се прецизира у даљем тексту.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа анализира општа акта којим су регулисане основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, Студентског парламента и стручних служби.

Основне надлежности органа руковођења, управљања, стручних органа, тела и студентског парламента, као и задаци ненаставног особља у подршци реализације наставних планова и програма дефинисане су [Статутом](#) Факултета „Константин Велики“ Ниш, усаглашеним са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета „Унион-Никола Тесла“. Надлежности су ближе дефинисан [Правилником о систематизацији радних места и послова](#) којим је утврђена унутрашња организација, састав служби које врше административно техничке послове за потребе Факултета. Статут Факултета предвиђа следеће органе:

- Орган управљања – Савет
- Орган пословођења – декан
- Стручни орган – Наставно-научно веће
- Студентски парламент
- Савет послодаваца

Савет Факултета се именује из редова оснивача, наставника, ваннаставног особља и студента

представника. Мандат чланова Савета, његов састав и надлежности регулисани су општим актом Факултета. Начин рада Савета утврђен је пословником о раду Савета. Савет Факултета бира и разрешава декана и продекане. Факултет именује три продекана: продекана за наставу, продекана за унапређење и развој и продекана за сарадњу са привредом и јавним сектором.

Делокруг послова декана Факултета и његова овлашћења дефинисана су Статутом Факултета. Декан после усвајања годишњег програма рада на Наставно-научном већу подноси Савету годишњи програм рада и извештај о раду у протеклој школској години. Извештај садржи анализу свих аспеката деловања Факултета и предлаже одговарајуће корективне мере у циљу обезбеђења и унапређења квалитета свих процеса који се одвијају на Факултету. На основу извештаја декана доноси плана рада, врши анализу рада и усваја мере за отклањање, побољшање, иновирање и осавременавање начина рада Факултета у наредном периоду.

Наставно-научно веће, као орган управљања рада Факултета, на основу [Правилника о раду](#), личном контролом и увидом у рад ненаставног особља, доноси закључке и задатке за побољшање рада и отклањање уочених слабости. Присутно је континуирано ангажовање ННВ у побољшањима и примени најновијих и најсавременијих метода рада и контроле.

У оквиру стручних органа оформљене су одговарајуће Катедре.

Студентски парламент делује у складу са Статутом и Правилником о раду Студентског парламента Факултета.

Приказује се и разматра структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка.

Структура организационих јединица Факултета је представљена у [Прилогу 10.1а](#).

Основне надлежности, поступак и начин рада стручних служби дефинисане су [Правилником о организацији и систематизацији послова](#).

Факултет има довољан број запослених одговарајуће стручности и квалификације за обављање административно-стручних послова за потребе реализације студијских програма, научно-истраживачког рада и осталих активности Факултета. Ненаставно особље је организовано у оквиру посебне организационе јединице – Секретаријата у чијем саставу су: служба за опште о правне послове, служба за финансијско-рачуноводствене послове, Студентска служба, библиотека и служба за послове информационог система. Радом стручних служби руководи секретар, дипломирани правник, који за свој рад одговара декану Факултета

Информације о раду стручних служби Факултета, доступне су студентима на огласној табли Факултета и интернет страници Факултета.

Доступност органа управљања, руковођења и пословођења студентима је континуирана. Присутна је спремност истих да поступају по предлозима, примедбама и потребама студената у случају оправданости истих.

Поред наведених општих аката Факултет је донела и сва пратећа нормативна акта неопходна за нормално функционисање Установе, а што је евидентно из Прегледа нормативних аката Установе.

Високошколска установа документује да обавља редовну периодичну евалуацију процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби и да по потреби доноси предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Факултет је у претходно разматраном периоду редовно спроводио периодичну евалуацију процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби (Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Факултета и студијских програма у складу са Стандардом 10).

Последње три године спроводи се једном годишње анонимно анкетање студената Факултета, по

обрасцу анкете: *Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке*

У оквиру анкете вредновање ненаставног процеса (питања за студенте) садржани су елементи анализе који се односе на квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке:

- Однос Управе Факултета према студентима је професионалан
- Однос ненаставног особља Факултета према студентима је професионалан
- Рад Студентске службе је задовољавајући.
- Радно време Студентске службе одговара потребама студената.
- Рад административних служби је задовољавајући.

У оквиру анкете коју попуњавају дипломирани студенти у делу: Услови студирања и компетенције за оцену, између осталих, су постављени следећи елементи:

- Професионална компетентност наставника
- Професионалне консултације са наставним особљем у вези са наставним садржајима (дискусије везане за писане радове, задатке)
- Комуникација са наставним особљем
- Рад студентске службе
- Сарадња са колегама студентима

У циљу доказа примене наведене тврдње у даљем тексту презентују се **Елемент квалитета 2**. Структура, организационих јединица и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији радних места, у складу са Законом. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у периодичном ревидирању структуре организационих јединица и њиховог делокруга рада, као и контрола и оцена њиховог рада, који се заснивају на упоређивању стварног стања са обавезама утврђеним Статутом, Правилником о организацији и систематизацији радних места, Правилником о раду, као и другим општим актима Факултета.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у праћењу и периодичном оцењивању рада и деловања управљачког и ненаставног особља од стране наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Факултет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са Стандардом 7 за акредитацију Установе као установе. Минимални ниво квалитета састоји су у континуираном праћењу и оцени да ли број и квалитет ненаставног особља задовољавају Стандард 7 за акредитацију Факултета као високошколске установе.

Б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа;
- дефинисаност организационе структуре;
- праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење;
- праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење;
- дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља;
- доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања;
- перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља

В) АНАЛИЗА СЛАБОСТИ И ПОВОЉНИХ ЕЛЕМЕНАТА

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за квалитет је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Факултета, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Факултета, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.
- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа дефинисана је Статутом Установе. +++ - Организациона структура дефинисана Правилником о организацији и систематизацији послова и Статутом Установе. +++ - Квалитет управљања Установом се континуирано прати и оцењује од стране студената и запослених (наставног и ненаставног особља), путем анкета. +++ - Јавност, обавештеност и транспарентност рада је основа пословне политике++ - Потребне квалификације на радним местима дефинисане су Статутом Факултета++ - Запослени оцењују рад управљачког и ненаставног особља++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постоји могућност бољег информисања студената преко Студентског парламента о раду Савета и директора Установе, као и о раду његових помоћника ++ - Преузимање организационих модела из упоредног законодавства других земаља уз поштовање специфичности домаћег образовног система++ - Конкретна реализација планова треба да буде у функцији побољшања квалитета рада на Факултету++ - Спровођење докумената у области управљања, планских, наређених и других докумената и активности у нужном обиму++ - Планом предвидети потребно усавршавање ненаставног особља, на одређеним радним местима++ - Слаба заинтересованост за пријем и коришћење додатних и других индиректних информација++ - Обезбедити, у складу са потребама усавршавање ненаставног особља, кроз интерну обуку, као и кроз екстерне професионалне активности++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољна информисаност о раду Савета од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Установе ++ - Недовољна информисаност о раду декана и продекана од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Установом ++ - Измена Статута Факултета је дуг и сложен поступак - Немогућност обухватања свих задатака и дужности које пракса захтева++ - Недовољно познавање процеса управљања на Факултету++ - Слаба заинтересованост за усавршавање ненаставног особља++ - Факултет прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља++ 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост запослених за шире упознавање законске регулативе која дефинише њихово радно место, задатке и овлашћења +++ - Несистематичност у раду, и непоштовање конкретних радних задатака код појединаца++ - Недовољна заинтересованост за реализацију планских и других наређених активности у процесу управљања++ - Ниска зарада запослених, слаба мотивација за останак на радном месту++ - Немогућност вршења селекције информација и разграничење, битне од небитне, приоритетне и хитне радне обавезе++ - Нема шире мотивације, а сведена је на нужно задовољење радних и рутинских обавеза ненаставног особља++ - Бојазан од формалног присуства студената у органима Установе +

Процена испуњености Стандарда

На основу анализе утврђено је да су сви захтеви Стандарда 10 испуњени, сходно прописаним делокругом рада органа управљања и органа пословођења Факултетом, где су надлежности прецизно дефинисане као и њихова улога у контроли и руковођењу. Статутом Факултета су прецизно дефинисане надлежности и обавезе свих стручних органа, стручних тела, комисија, студентског парламента и стручне службе Факултета, као материјално-технички и други вид помоћи и асистенције,

у реализацији наставног процеса. Систематизација радних места, прописана је на основу Закона о високом образовању, и студентских потреба, за што квалитетнији рад и обезбеђење максималних услова потребних студентима за образовни и наставни процес. Факултет у складу са својим циљевима стално прати и оцењује организацију рада и управљања управљачког и ненаставног особља, кроз разне видове директне или индиректне контроле и сугестије студената и запослених.

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене анализе, предлог мера за унапређење квалитета, обухвата следеће активности:

1. Иницирати детаљније упознавања студената Установе о значају квалитета управљања установом, а кроз интензивирање рада органа Студентског парламента
2. Континуирано пратити квалитет управљања, одредити мере и методе рада на провери квалитета управљања Факултетом и квалитета рада стручних служби,
3. Потребно је анкетирати студенте свих година и запослене и пратити јавно мњење и разговарати о квалитету управљања и рада ненаставног особља,
4. Статутом Факултета, треба уредити усавршавање и финансирање усавршавања ненаставног особља и његову стручну обавеза праћења актуелних садржаја,
5. Потребна је систематска, редовна, планска и ванредна контрола ефикасности организационих структура, које су дефинисане општим актом Факултета.
6. Потребно је увести више систематских метода за мерење и проверу квалитета управљања Факултетом и квалитета рада стручних служби,
7. У општим актима Факултета прецизније и детаљније уредити питање усавршавања и образовања ненаставног особља,
8. Потребно је вршити систематску проверу ефикасности организационе структуре која је дефинисана општим актима Факултета, и по потреби је прилагођавати стварним потребама ВШУ,
9. Предложене мере по потреби мењати, дорађивати и усавршавати.

д) Показатељи и прилози за стандард 10

[Табела 10.16](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1а](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2](#), ~~Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби~~

стандарди

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Упутства за примену стандарда 11:

- 11.1 *Високошколска установа поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности.*
- 11.2 *Високошколска установа поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.*
- 11.3 *Високошколска установа континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената.*
- 11.4 *Високошколска установа свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.*
- 11.5 *Високошколска установа у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала).*

Квалитет простора и опреме Факултет обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Факултет примењује **Стандард 11**. Квалитет простора и опреме, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: [Правилника](#)).

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа показује да поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

Високошколска установа поседује: примерене просторне капацитете учионице, кабинете, библиотеку и друге просторе који служе за квалитетно обављање своје делатности; просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и адекватну и савремену техничку специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру. Распољиви простор и опрема обезбеђују квалитетно извођење наставе у складу са потребама студијских програма на студијама првог степена (основне академске студије) и другог степена (мастер академске студије).

Током ранијих година вршено је континуирано унапређивање просторних капацитета и опреме, као важних услова, неопходних за квалитетно обављање наставног процеса у складу са бројем студената.

Факултет располаже простором укупне површине - Укупан простор са којим Факултет располаже је у складу са нормативима и износи 926,17 m². Од тога у: - ул. Зетска 2 (256 м2), Зетска 4 (305 м2), Војда Карађорђа 47 (365 м2) Ниш, по уговору о закупу у укупној површини од 926,17 m² ([Табела 11.1](#))

Простор који користи Факултет задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове и одговара броју студената који се тренутно школује. Факултет поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку и остале просторе за квалитетно обављање своје делатности. За извођење наставе Факултет поседује два амфитеатра и одговарајући број учионица опремљених потребном опремом. Факултет има библиотеку у чијем саставу је читаоница која ради од 09.00 до 16.00 сати сваког радног дана.

На Факултету постоје просторије које су намењене за рад факултетских служби које пружају ненаставну подршку процесу наставе. Ове просторије су опремљене, функционалне и за њихов рад је обезбеђена савремена хардверска и софтверска подршка.

За рад студентског парламента и осталих облика студентског организовања обезбеђена је одговарајућа функционална просторија.

Високошколска установа свим запосленима и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе

Факултет поседује адекватну и савремену техничку и другу опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Обезбеђена је рачунарска учионица за потребе извођења наставе. Наставници и сарадници добијају на коришћење рачунар одговарајуће конфигурације. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и ИТ опремом и у раду користе адекватне софтвере. Факултет поседује задовољавајући број пројектора, пројекцијских платна, графоскопа, мултифункционалних штампача, РС рачунара, преносивих рачунара, телевизора и звучника. ([Табела 11.2.](#))

Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује опрему за неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе. Обезбеђен је неограничен приступ интернету .

Амфитеатри и већина учионица су опремљени клима уређајима и аудиовизуелним средствима за извођење савремених мултимедијалних видова наставе/пројектор и лаптоп. Уграђени су носачи пројектора.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме организовањем рада одговарајућих служби, висок ниво хигијене свих просторија, као и редовно одржавање опреме и њено осавремењавање. Факултет је установио процедуре које обезбеђују рационалну набавку потрошног материјала и брзо отклањање кварова на техничким уређајима у циљу њиховог несметаног функционисања

Анкетирање студената показало је да су они углавном задовољни квалитетом простора и опреме, изражавајући истовремено и предлог да квалитет ових ресурса буде још бољи.

У циљу даљег унапређења услова рада а у складу са Финансијским планом Факултета који предвиђа припрему кабинета за информатику у оквиру реализације студијских програма као и различитих пројеката, курсева познавања рада на рачунару, обновљена је и набављена неопходна информационо-техничка опрема.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса имајући у виду број студената и стандарде предвиђене правилима о акредитацији, контролом квалитета простора и опреме путем анкетања студената и запослених, доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала, предузимањем корективних мера у случају пропуста у раду, праћењем и контролом квалитета рада на одржавању опреме и хигијене и предузимањем корективних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

Б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената,
- адекватност техничке лабораторијске и остале опреме,
- усклађеност капацитета опреме са бројем студената,
- рачунарске учионице.

В) АНАЛИЗА СЛАБОСТИ И ПОВОЉНИХ ЕЛЕМЕНАТА

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за квалитет је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Факултета, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Факултета, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.

- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Факултет поседује примерене просторне капацитете у складу са стандардима и бројем студената. +++ - Факултет поседује рачунарске учионице којима се студентима омогућава рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарског центра. ++ - Факултет поседује рачунарску и другу техничку опрему која запосленима омогућава несметан рад и приступ информацијама у електронском облику. ++ - Просторни капацитети усклађени са бројем студената ++ - Усклађеност карактеристика техничке, 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повећање просторног капацитета учионица ++ - Набавка нове опреме +++ - Набавка нове опреме са пројеката +++ - Повећање броја интернет прикључака ++ - Прилагођавање прилаза простору Факултета особама са хендикепом +++

<p>рачунарске опреме са потребама појединих студијских програма и научноистраживачким радом++</p> <ul style="list-style-type: none"> – Усклађеност капацитета опреме са бројем студената, радом у две смене++ – Факултет има адекватан простор и опрему++ 	
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Недовољно простора у појединим наставничким и сарадничким канцеларијама за извођење индивидуалне консултативне наставе са студентима + – Осавремењавање опреме за научноистраживачки рад+ – Могућност коришћења фотокопир апарата у просторијама Факултета свим студентима+ – Набавка већег броја преносивих рачунара+ 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мањак финансијских средстава за реализацију проширења библиотеке++ – Недостатак иницијативе свих запослених+++ – Мањак финансијских средстава за додатно осавремењавање опреме++

Процена испуњености Стандарда 11

Испуњени су захтеви Стандарда 11 кроз поседовање примерених просторних капацитета: учионица, кабинета, библиотеке, читаонице за квалитетно обављање своје делатности. Факултет поседује адекватну и савремену техничку, и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Факултет поседује простор и потребну опрему за обављање своје делатности на акредитованим студијским програмима усклађеним са захтевима Стандарда 11 који је усвојио Национални савет за високо образовање.

Предлог мера и активности

Предлог мера и активности за унапређење стандарда на основу урађене SWOT анализе, би се могао дефинисати на следећи начин:

1. Редовна замена и осавремењавање информатичке опреме;
2. Катедре треба да направе структуриран захтев (према приоритетима) за обнављање опреме која се користи у настави;
3. Направити прецизну анализу о ефективном коришћењу свих постојећих просторних ентитета Факултета.
4. Уредити прилаз простору како би се олакшао приступ Факултету особама са хендикепом.

д) Показатељи и прилози за стандард 11

[Табела 11.1.](#) Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учione, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)

[Табела 11.2.](#) Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

[Табела 11.3](#) Наставно-научне и стручне базе

стандарди

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Упутства за примену стандарда 13:

13.1 *Представници студената су чланови комисије за обезбеђење квалитета високошколске установе.*

13.2 *Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.*

13.3 *Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Високошколска установа је обавезна да организује и спроведе анкету и да њене резултате учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.*

13.4 *Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.*

Факултет обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима (Савету, Наставном-научном већу, Студентском парламенту, Комисији за обезбеђење квалитета) Установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету Установе као високошколске установе.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа описује начине на који су студенти укључени у процесе процене и унапређења квалитета и то документује одређеном документацијом и усвојеним извештајима.

Факултет примењује Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета, а што је евидентно из [Правилника о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника \(чланови од 1 до 15\)](#).

У циљу доказа примене наведене тврдње у даљем тексту презентују се резултати спроведених интерних оцењивања према годишњим Извештајем о самовредновању и оцењивању квалитета Установе и студијских програма за 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 годину, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 годину. Наведена евалуација је спровођена по основу Стандарда 13.

Факултет је омогућио значајну улогу студената у самовредновању и процесу обезбеђења квалитета која се остварује: радом и учешћем представника студената у органима и стручним телима Факултета, радом студентске организације, анкетирањем које спроводи Комисија за обезбеђење квалитета, изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, као и изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета Факултета.

1. Представници студената учествују у обезбеђењу квалитета Установе у складу са [Статутом](#) и [Правилником о самовредновању и контроли квалитета](#) (чл. 25). У складу са Статутом Факултета улога представника студената у самовредновању и обезбеђењу квалитета остварује се радом Студентског парламента и радом преко представника студената у: Савету Факултета (један представник); ННВ; комисијама: Комисији за обезбеђење квалитета (два представника), Комисији за самовредновање, контролу и оцену квалитета (један представник), као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Минимални ниво квалитета овог елемента састоји се у обезбеђењу учешћа представника студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета, односно у поступцима за самовредновање и оцењивање квалитета Установе.

Комисија оцену овог елемента стандарда квалитета формира на основу увида у следеће документе Установе ([Прилог 13.1](#)):

- Одлука о верификацији мандата чланова Савета Установе,
- Одлука о формирању Комисије за самовредновање, контролу и оцену квалитета,

- Одлука о формирању Комисије за обезбеђење квалитета,
- Одлука о именовану лица одговорног за квалитет.
- Правилник о студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника

Комисија констатује да ли је у записницима евидентирано делегирање, именовање и учешће представника студената у раду наведеног органа на основу чега оцењује ниво испуњености стандарда квалитета..

2. Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Установе. Минимални ниво квалитета елемента се састоји у обезбеђености мишљења студената о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Установе.

Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета оцену овог елемента стандарда квалитета доноси на основу сагледавања улоге студената, коју они обављају у складу са Правилником о самовредновању и контроли квалитета, кроз учешће у органима Установе (Савет, Наставно-научно веће, Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета и Комисија за обезбеђење квалитета) на основу чега оцењује ниво испуњености стандарда квалитета.

3. Анкете студената кроз које они дају ставове и мишљења о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Циљ вредновања од стране активних и дипломираних студената јесте утврђивање степена задовољства студената педагошким радом наставника и сарадника, квалитетом студијских програма, квалитетом наставе, квалитетом ненаставне подршке, постигнутим исходима учења, квалитетом рада органа управљања и стручних служби Факултета предвиђених Правилником. Спровођење поступка вредновања засновано је на начелима добровољности, анонимности, неутралности и начелом заштите идентитета лица чији је рад предмет вредновања.

Минимални ниво квалитета елемента се састоји у периодичном организовању и спровођењу анкета и интегрисању њених резултата у Извештај о самовредновању.

Комисија овај елемент стандарда квалитета оцењује на основу констатације да је анкета студената спровођено у складу са Правилником.

4. Учешћем у раду органа и стручних тела Факултета студенти активно учествују у реализацији конкретних задатака и доношењу одлука у вези имплементације и унапређења стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и процедура обезбеђења квалитета; развоја и унапређења квалитета студијских програма и курикулума. Студенти указују на проблеме везане за извођење наставног процеса и дају предлоге за његово унапређење. Студенти су у прилици да изнесу своје мишљење о стратегији, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет Факултета, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета. На овај начин омогућено је стално присуство студената у активностима обезбеђења и провере квалитета. Студенти учествују у организацији студентских анкета. Примарни начин контроле квалитета односно изражавање ставова и мишљења о питањима из свих области система обезбеђења квалитета, од стране студената је њихово учествовање у анонимном анкетирању.

Општим актима Факултета, дефинисане су следеће анкете студената:

1. Анкетни упитник студената о квалитету наставног процеса;
2. Анкетни упитник студената о квалитету рада органа управљања и стручних служби Факултета;
3. Анкетни упитник дипломираних студената о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења.

Након анализе добијених резултата студенти предлажу конкретне мере са циљем решавања појединих проблема и унапређења квалитета.

Планом рада Комисије два пута годишње врши се анонимно оцењивање студијских програма, наставе и услова рада као и педагошког рада наставника и сарадника од стране студената. У оквиру анкета студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада ненаставних служби и управе Факултета (Прилог 4.4.). Термини анкета се прилагођавају календару извођења наставе на Факултету. Вредновање студијских програма, наставе, услова рада, педагошког рада наставника и сарадника Факултета спроводи се континуирано. Резултате вредновања анализира и усваја Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета (Прилог 4.2.). Наставно-научно веће Факултета разматра резултате вредновања од стране студената и предлаже мере за побољшање квалитета наставног процеса.

Планом рада Комисије два пута годишње врши се анонимно оцењивање студијских програма, наставе и услова рада као и педагошког рада наставника и сарадника од стране студената. У оквиру анкета студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада ненаставних служби и управе Факултета (Прилог 4.4.). Термини анкета се прилагођавају календару извођења наставе на Факултету. Вредновање студијских програма, наставе, услова рада, педагошког рада наставника и сарадника Факултета спроводи се континуирано. Резултате вредновања анализира и усваја Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета у складу са Статутом и Правилником о самовредновању и контроли квалитета. Наставно-научно веће Факултета разматра резултате вредновања од стране студената и предлаже мере за побољшање квалитета наставног процеса.

Факултет посебно анализира поступке и корективне мере у случају не испуњавања стандарда у областима које се проверавају у процесу самовредновања, а које су процењиве од стране студената.

Б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- учешће студената у телима за обезбеђење квалитета;
- учешће студената у самовредновању;
- студентска евалуације институције, студијских програма, наставе.

В) АНАЛИЗА СЛАБОСТИ И ПОВОЉНИХ ЕЛЕМЕНАТА

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за квалитет је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Факултета, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Факултета, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.

- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
Strengths (Снаге) <ul style="list-style-type: none">- Постојање Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета којим је детаљно прецизирана евалуација установе, студијских програма и наставног процеса и остали чиниоци квалитета. ++- Редовно спровођење студентског оцењивања	Opportunities (Могућности) <ul style="list-style-type: none">- Након до сада спроведених анкета постоји могућност да се направи детаљана анализа коришћених питања у обрасцима анкета у циљу евентуалне рационализације броја питања. ++- Избору представника студената, у органима и стручним телима Факултета, треба бити

<p>квалитета(евалуације). +++</p> <ul style="list-style-type: none"> – Представници студената активно учествују у раду Савета Факултета, Наставно-научног већа, Комисије за обезбеђење квалитета, Комисије за контролу квалитета, Комисије за самовредновање и оцену квалитета, Комисије за контролу квалитета студијских програма.+++ – Јасно дефинисане надлежности студената у телима за обезбеђење квалитета+++ – Студенти активно учествују у процесу вредновања квалитета високошколске установе, анализи резултата вредновања и формирању предлога корективних мера у случају недовољне испуњености постављених стандарда квалитета. +++ – Анонимно анкетање пружа студентима већу слободу у изражавању њихових ставова о квалитету наставног процеса и рада органа управљања и стручних служби Факултета++ – Систематско праћење и вредновање квалитета на Факултету одвија се кроз периодично анкетање студената++ – Студенти су, преко својих представника у ННВ, Савету и комисијама, укључени у процес евалуације установе, усаглашавања и развоја курикулума на свим студијским програмима на Факултету++ – Успостављена процедура анкетања редовних и дипломираних студената и спроведена анкета++ – Јавност резултата вредновања на интернет страници Факултета++ 	<p>посвећена посебна пажња++</p> <ul style="list-style-type: none"> – Подизање свести студената о важности процеса унапређења и обезбеђења квалитета++ – Ширење свести међу студентима о важности објективног приступа у поступку анкетања++ – Примена електронског упитника омогућила је већу ефикасност у прикупљању и обради података++ – Организовање јавних расправа о укључивању у процес унапређења квалитета и расправа о иницијативама за унапређење квалитета у које би били укључени и студенти++ – Упознавање студената са ефектима спроведене анкете++ – Постојање софтвера за обраду података добијених испитивањем++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Слаба мотивисаност студената за укључивање у процес самовредновања и провере квалитета++ – Спорадично анкетање дипломираних студената у претходном периоду+ – Слабији одзив студената за учешће у анкетању++ – Пасивност студената у процени квалитета студијских програма ++ – Формализација поступака без вођења рачуна о истинској сарадњи и отворености између наставника и студената може да доведе до смањеног интересовања студената за активно учешће у процесима обезбеђења квалитета++ 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Став студената да се остваривање њихових права огледа једино у постављању захтева за добијање финансијских олакшица +++ – Недовољна мотивисаност једног дела студената за учешће у активностима на унапређењу квалитета и вредновању квалитета рада Факултета+++ – Неодлучност и/или неоснован страх студената да објективно искажу своје мишљење и ставове у процесу провере квалитета++ – Незаинтересованост студената за резултате вредновања+++ – Незаинтересованост дипломираних студената за процес праћења и обезбеђења квалитета и несавладавања његовог значаја+++

Факултет је остварио циљеве и испунио захтеве постављене Стандардом 13. у области улоге студената у самовредновању и провери квалитета будући да:

1. Представници студената активно учествују у раду Савета Факултета, Комисије за обезбеђење квалитета, Комисије за контролу квалитета, Комисије за самовредновање и оцену квалитета, Комисије за контролу квалитета студијских програма.

2. Студенти имају слободу да изнесу мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима, који су основа за спровођење система квалитета;

3. Обавезан елемент самовредновања високошколске установе је анкета, којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања;

4. Високошколска установа организује и спроводи анкетање, обрађује резултате,

ставља их на увид јавности и укључује у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.

И поред ових активности присутна је слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе које они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена што потврђује слабији одзив студената за учешће у анкетирању, те је неопходно радити на прихваћености културе квалитета од стране свих студената и подизању свести студената о значају изражавања мишљења при вредновању свих активности на Факултету.

в) Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин: Интензивнији рад на едукацији студената о значају самовредновања и провере квалитета организовањем предавања о улози студената у систему обезбеђења и унапређења квалитета.

1. Подизање свести студената о важности процеса обезбеђења и унапређења квалитета и подизање поверења студената у резултате овог процеса
2. Интензивније промовисати и примењивати усвојену Стратегију обезбеђења квалитета и пратећа документа.
3. Перманентно радити на подизању нивоа свести студената о значају системског праћења и периодичне провере квалитета.
4. Указивање на потребу сталног ангажовања Студентског парламента у спровођењу анкета у вези са самовредновањем и провером квалитета.
5. Омогућити адекватно информисање студентске популације од стране њихових представника о резултатима спроведеног анкетирања;
6. Мотивисање студената да се активније укључе у рад Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање.
7. Подстицање студентске иницијативе у предлагању мера за побољшање квалитета
8. Мотивисати дипломиране студенате за процес праћења и обезбеђења квалитета и несагледавања његовог значаја
9. Повећати јасноћу и квалитет питања у анкетним упитницима.
10. Омогућити примену електронског упитника у циљу веће ефикасности у прикупљању и обради података.
11. Утврђивање адекватних корективних мера чији ће резултати бити презентовани студентима на адекватан начин.
12. Подстицање организованог деловања свршених студената ради промоције и угледа Факултета

д) Показатељи и прилози за стандард 13

[Прилог 13.1](#) Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета (Извод из Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета).

стандарди

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Упутства за примену стандарда 14:

1. *Високошколска установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета те установе.*
2. *Високошколска установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.*
3. *Високошколска установа обезбеђује редовну повратну информацију од послодавца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.*
4. *Високошколска установа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским*

Факултетма у погледу квалитета.

5. *Високошколска установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године.*
6. *Са резултатима самовредновања Високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност.*

Факултет континуирано и систематски **прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета** и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета (квалитет студијских програма, квалитет наставног процеса, квалитет научно-истраживачког и стручног рада, квалитет наставника и сарадника, квалитет студената, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања Установом и квалитет ненаставне подршке, квалитет простора и опреме, финансирање).

Факултет примењује систематско праћење и спроводи периодичне провере квалитета, у складу са [Правилником о самовредновању и контроли квалитета](#).

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа описује основне принципе рада у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета.

Основни принципи рада у поступку **систематског праћења и периодичне провере квалитета** Установе, а у складу са Статутом (чл. 111-120) Правилником о самовредновању и контроли квалитета, заснивају се на томе да сви субјекти у Установи, интерни субјекти (Савет, Наставно-научно веће, Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета, Лице задужено за квалитет, Комисија за обезбеђење квалитета декан и продекани, студенти, наставници и сарадници, ненаставно особље, др.), као и екстерни субјекти (бивши студенти, послодавци, представници Националне службе за запошљавање), континуирано обезбеђују спровођење стандарда и њихових елемената, као и поступака за оцењивање квалитета, односно за обављање свих задатака које у том процесу имају учесници у систему обезбеђења квалитета. Резултати у спровођењу стандарда и поступака презентују се у извештајима и другим документима, сачињеним на основу спроведених анкета и других података прикупљених интерним и екстерним путем. Посебну улогу у томе имају Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета, Савет, Наставно – научно веће и декан као субјекти у спровођењу стандарда и поступака, с обзиром на њихов делокруг утврђен Законом, Статутом и Правилником о самовредновању и контроли квалитета.

Документује у којој мери су коришћени принципи у складу са стратешким опредељењем установе.

Основни **принципи рада** у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета Установе су потпуно у складу са стратешким опредељењем установе, тачније са Стратегијом обезбеђења квалитета Факултета. На основу [Правилника](#), односно претходно сачињених годишњих извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета евидентно је да су системским праћењем и контролисањем обухваћене све релевантне области квалитета, односно опредељење Установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета следећих елемената:

- својих студијских програма,
- мера за обезбеђење квалитета,
- субјеката обезбеђења квалитета, које чине студенти, наставно особље, катедре, ненаставно особље, Наставно веће, Комисија за обезбеђење квалитета, директор Установе и други субјекти, при чему сваки од њих има права и обавезе у поступку обезбеђења квалитета,
- области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања),
- опредељења за изградњу организационе културе квалитета,

- повезаности образовне, научне и стручне делатности,
- периодичног преиспитивања и унапређивања Стратегије обезбеђења квалитета,
- јавног промовисања Стратегије обезбеђења квалитета.

Високошколска установа анализира постојећу инфраструктуру за систематско праћење и обезбеђење квалитета.

У остварењу систематског праћења и периодичне провере квалитета рада Факултета, а у складу са Правилником, Савет, Наставно - научно веће, директор и Комисија обезбеђују услове и инфраструктуру, под којом се подразумева:

- техничка подршка за унос и обраду прикупљених података, штампани бланко анкетни листови, рачунари за унос података, рачунари за обраду података, софтвер за унос и обраду и др.,
 - информациона подршка у виду пружања података од стране наставника, сарадника, ненаставног особља, органа Установе и екстерних субјеката,
- за благовремено спровођење утврђених поступака за оцењивање квалитета, у свим областима (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања) и њиховим елементима, које су предмет самовредновања.

То подразумева благовремено обезбеђивање поузданих података који ће омогућити објективну оцену квалитета. За ову оцену редовне годишње извештаје припрема Комисија у сарадњи са појединим субјектима у систему обезбеђења квалитета, а те извештаје разматрају и корективне мере предузимају органи утврђени Правилником.

Потврда обезбеђености инфраструктуре су урађени годишњи извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Установе.

Факултет у остваривању стратегије квалитета перманентно размењује и информације са другим високошколским установама које остварују добре резултате како у едукацији студената тако и у истраживању.

Факултет има успостављену сарадњу и редовну размену информација са бројним високошколским Факултетима у земљи и иностранству.

Факултет, у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета, поштује принцип јавности у раду, у складу са Правилником о резултатима самовредновања, упознаје путем Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Установе и студијских програма:

- наставнике и сараднике, и представнике студената на Наставном већу,
- јавност путем сајта Установе, где се презентује Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Установе,
- Комисију кроз њено учествовање у самовредновању и оцењивању квалитета Установе и сачињавању Извештаја,
- студенте преко студентског парламента,
- Комисију за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије преко Националног акредитационог тела,
- јавност путем сајта Установе.

Б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета;
- постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета;
- редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената;
- усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских Факултет у земљи и иностранству;
- периодичност процеса прикупљања података о квалитету;

- јавност резултата процене квалитета.

В) АНАЛИЗА СЛАБОСТИ И ПОВОЉНИХ ЕЛЕМЕНАТА

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за квалитет је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Факултета, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Факултета, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.

- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постојање Правилника о стандардима за самовредновање и обезбеђење и унапређење квалитета. ++ - Постојање Комисије за квалитет. ++ - Статутом дефинисана Комисија за квалитет и њене надлежности++ - Студентска вредновања која су предвиђена процедурама врше се по предвиђеној динамици++ - Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе конитуирано+++ - Успостављена процедура за анкетање дипломираних студената и спроведена анкета++ - Одржавање комуникације са бившим студентима остварује се кроз алумни Факултета++ - Комуникација Факултетата са послодавцима у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената++ - Студијски програми усаглашени са другим високошколским Факултетма у земљи и иностранству++ - Омогућен јавни приступ документима везаним за контролу квалитета и резултатима вредновања на интернет страници Факултета++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Додатно подизање свести о важности провере квалитета и спровођењу мера за побољшање међу наставницима++ - Могућност додељивања једног референта Комисији за обезбеђење квалитета (који би био нека врста секретара Комисије), чија би улога била да континуирано прати све активности Комисије по правилнику и благовремено информира председника и Комисију да предузима одговарајуће активности++ - Спровођење Акционог плана ++ - Спровођење Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета++ - Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета наставе и научно-истраживачког рада++ - Транспарентност резултата вредновања наставника и сарадника++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Незаинтересованост запослених за активније учешће у обезбеђивању квалитета++ - Неспремност појединих наставника Факултета да се усавршавају у коришћењу нових технологија, наставних метода и техника++ - Одсуство истрајности у спровођењу корекционих мера++ - Недовољна објективност у испуњавању студентских анкета++ - Недовољно се користе подаци добијени контролама квалитета за планирање будућих активности++ - Незаинтересованост дипломираних студената за анкетање+++ - Недовољна међународна сарадња++ - Не објављују се појединачне оцене наставног особља+ 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недостатак спремности запослених за промене постојећег система функционисања процеса на Факултету+++ - Недовољна мотивисаност запослених за спровођење провере квалитета и корективних мера+++ - Комисија за обезбеђење квалитета се мења (посебно чланови из реда студената се мењају у априлу након избора студентског парламента), увођење нових чланова захтева претходно упознавање са системом обезбеђења квалитета чиме се нарушава континуитет++ - Недовољна заинтересованост наставног особља и студената++ - Незадовољавајуће ангажовање једног броја наставника и сарадника у активностима периодичних провера квалитета++ - Незаинтересованост дипломираних студената за

	процес праћења и обезбеђења квалитета и несагледавање његовог значаја++ – Незаинтересованост наставног особља за успостављање међународне сарадње++ – Недовољно материјалних средстава за службена путовања++ – Злоупотреба јавно објављених података++
--	---

Процена испуњености стандарда 14:

Факултет у континуитету прикупља и врши проверу квалитета, и у том смислу у великој мери испуњава захтеве Стандарда 14. У спровођењу поступака предвиђених Стратегијом обезбеђења квалитета учествују сви запослени и студенти. Запослени предузимају мере у циљу подизања свести о процесу провере и унапређења квалитета. Истовремено, у циљу даљег унапређења квалитета, планира се увођење додатних процедура које ће подстицати све субјекте на рад на спровођењу Стратегијом дефинисаних поступака.

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и декана Факултета

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за систематско праћење и периодичну проверу квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

1. Професионализација функције квалитета, односно додела Комисији за обезбеђење квалитета једног референта/секретара чија би улога била да континуирано прати све активности Комисије по Правилнику о самовредновању и оцењивању квалитета, информисање Комисију о потреби предузимања одговарајуће активности.
2. Изградња механизма посебног мотивисања чланова Комисије за обезбеђење квалитета за истрајавање на континуираном спровођењу квалитета.
3. Размотрити могућност повећања броја чланова Комисије за квалитет, уз претходну измену аката Факултета који обрађују овај елемент.
4. У односу на периодичност прикупљања података, потребно је размотрити начине како би се овај процес учинио ефикаснијим односно проналажење адекватних начина за мотивисање запослених и студената за учествовање у процесу праћења и контроле квалитета, који осим постојећих периодичних провера, подразумевају и самоиницијативне анализе успеха студената-
5. Велики број података који се прикупља утиче на преоптерећење запослених у периодима иначе интензивног радног ангажовања на другим пословима – крај првог и другог семестра, крај календарске године.
6. Потребно је преиспитати тренутну динамику прикупљања података у односу на остале текуће послове и израдити помоћна документа која ће се односити на тачну периодичку прикупљања документације, а која ће се термински распоредити тако да овај процес буде ефикаснији, односно да се оптерећење прерасподели на целу годину.
7. Промовисање политике квалитета и периодично преиспитивање постојећих стандарда и поступака за обезбеђење квалитета ради утврђивања корективних и превентивних мера за унапређење актуелних стандарда и поступака обезбеђења квалитета, односно израду њихових ревизија.
8. Унапређење добре сарадње Комисије за обезбеђење квалитета са Студентским парламентом који има директни контакт са популацијом студената у целини.
9. Организовање семинара за све запослене и студенте о спровођењу политике квалитета
10. Факултет треба даље да настави континуирано унапређење услова и инфраструктуре за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања, тежећи ка сталном унапређењу ефикасности и

ефективности овог процеса. Систем квалитета је детаљно дефинисан.

11. Планирање и реализација активности везаних за праћење, обезбеђење, управљање и унапређење квалитета, према годишњем плану рада.
12. Развијање поступака вредновања и самовредновања, истраживања квалитета образовања, научноистраживачког, уметничког и стручног рада.

д) Показатељи и прилози за стандард 14

Прилог 14. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују системско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе <http://www.konstantinveliki.edu.rs>